

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. dostale i gruppce

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 162 (9164)

TRST, sredo, 16. julija 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PRVI KORAK NA POTI SKUPNEGA OSVAJANJA VESOLJA

S startom v Bajkonuru in Cape Canaveralu začetek zgodovinskega poleta apollo - sojuz

Obe ladjici sta brezhibno vzleteli v vesolje in se že «lovita» na krožnem tiru okrog našega planeta - Jutri, 17. julija ob 19.30 zgodovinski zmenek

MOSKVA, HUSTON, 15. — Zgodovinski polet ameriške in sovjetske vesoljske ladjice se je začel: v trenutku ko poročamo, je ameriški apollo že na krožnem tiru okrog našega planeta in je začel loviti sovjetski sojuz. Zasedovanje se bo zaključilo v četrti 17. julija ob 19.30 (po italijanski poletni uri), nekaj ur pozneje pa si bosta poveljnika obeh odprav v modulu za spajanje podala roko, v znak obveze miroljubnega sodelovanja in prvega koraka na poti skupnega osvajanja vesolja.

Razburljiv in zgodovinski dan, ki je premoženje vsa človeštva, saj je popuščanje napetosti in miroljubno sodelovanje na področju znanstvenega raziskovanja stvar nas vseh, ne samo veseli, se je začel ob 14.20, ko se je s startne platforme na kozmodromu v Bajkonuru sredi kazastanske stepe začela podati dvigati orjaška raketa SL-4 z ladjico sojuz na konici. Prvič v zgodovini kozmonavtike je ves svet lahko v evroviziji sledil startu sovjetske vesoljske ladje. Orjaška raketa, ki je visoka 50 metrov, se je dvignila počasi, kot da bi se obotavljala, nato pa se je s silovitimi pospeškami odločno pognala v prostrano sinjino neba in v nekaj sekundah je bila komaj vidna pika nad obzorjem. «Vso harasor», je sporočil poveljnik sovjetske odprave Leonov in dodal, da je nad vse ponosen, da lahko vodi ladjico

ter zadnjih mrzličnih pregledov vseh naprav pred startom na zgodovinski polet.

Kmalu po prvem obletu Zemlje sta sovjetska kozmonavta začela prvi manever za popravljanje tira in sta postavila ladjico na predvideno krožno tirnico. Njuna naloga s tem še ni bila končana, ker sta morala opraviti še vrsto znanstvenih poskusov, med drugim opazovanje kulture bakterij ter vpliva, ki ga ima breztežnostno stanje na biološki ritem posebnih gob. V trenutku ko poročamo sta si sovjetska vesoljca že privoščila zasluženi počitek in sladko spita, medtem ko njuni ameriški kolegi postavljajo svojo ladjico apollo na zasledovalni tir.

Za ameriške kozmonavte se je zgodovinski dan začel še prej kot za sovjetska (glede na časovno razliko), ker so sledili televizijskemu preno-

su starta sojuza. Kratek počitek in nato so se morali tudi sami posvetiti zamudnim opravilom, ki so uveli v vsak vesoljski podvig. Vse do 21.50, ko se je s startom orjaškega saturna dejansko začel skupni polet.

Televizijska kamera, ki so jo namestili v apollo, je med startom oddajala neposredno iz vesoljske kabine, tako da so se gledalci vsega sveta lahko dejansko živeli v polet in sledili vsaki kretnji kozmonavtov. Poveljnik Stafford, veteran vesolja z 290 urami letenja v breztežnostnem stanju in s štirimi starti v vesolje na raketni, je z mirnimi kretnjami uravnaval, kar je bilo potrebno in sporočal kontrolnemu centru v kozmodromu najosnovnejše podatke. Naj dodamo še kratko vest, ki bo navdušila feministke: zaključne faze izstrelitve in vstopa v vesolje so vodile tri ženske.

Raketi, ki sta postavili na krožni tir okrog našega planeta ladjici apollo in sojuz, sta povsem različni v svoji zasnovi, čeprav imata skupnega prednika, nemško raketo V-2, ki so jo uporabili med drugo svetovno vojno. Sojuz je startal z raketo SL-4, ki je v svoji zasnovi slična raketi, ki je pred 14 leti ponesla v vesolje prvega človeka Jurija Gagarina, apollo pa je startal z raketo saturn 1-B, načrt za katerega je bil pripravljen leta 1962 in ki je druga raketa te serije (tretje saturn-5 so se poslužili za polet na Luno).

Raketi pričata o različnih poteh, ki so jih sovjetski in ameriški strokovnjaki izbrali za vesoljske podvige. Sovjetska raketa je kot rečeno v bistvu nespremenjena od leta 1961 do danes in je dopolnjena vojaška raketa, kateri so tehniki «prilepili» vrsto dodatnih motorjev, da bi o krepili njeno moč. SL-4 je visok 50 metrov in tehta ob vzletu 300 ton. Njegova osnovna plošev je znatno širša od ameriškega saturna zaradi dodatnih motorjev, ki so v polstožastih ovajih okrog osrednje strukture.

Tudi Američani so se za svoje prve polete posluževali vojaških raketskih atlas in titan, za program apollo pa so izdelali posebno raketo saturn. Ta je visoka 67 metrov in tehta ob vzletu 650 ton.

V prvi stopnji je 8 raketnih motorjev, ki v nekaj desetih sekundah požrejo 255 tisoč litrov posebnega goriva RP-L, v drugi stopnji pa je en sam motor, ki ga poganja utekočinjen vodik. Vodikov motor je za raketsko tehniko velika pridobitev, ker razvija večjo moč, zahteva pa veliko sodobnejšo tehnološko obdelavo.

Takoj ko je stopila na krožni tir okrog našega planeta se je ladjica apollo ločila od druge stopnje rakete saturn. Preden se je dokončno oddaljila se je zavrtela za 180 stopinj okrog svoje osi in pritrčila na nosni modul za spajanje, dobre 3 metre dolg kovinski valj, ki bo kot popkovina združen za dva dni v sovjetsko in ameriško ladjico. Takoj nato se je apollo pognal z vso močjo svojih raketnih motorjev na zasledovalni tir. Skupni polet, otipljiv dokaz popuščanja napetosti in mednarodnega znanstvenega sodelovanja se je začel.

Sovjetska vesoljca Leonov in Kubasov pred vzletom sojuza s kozmodroma v Bajkonuru.

SPLOŠEN ODPOR NAROČNIKOV PROTI POVIŠANJU TELEFONSKIH TARIF

V poslanski zbornici so vse skupine zavrtnile izgovore predstavnika vlade

Mnogi naročniki vračajo račune in plačujejo telefon po starih tarifah

RIM, 15. — V poslanski zbornici je vlada danes odgovorila na številna vprašanja poslancev v zvezi z velikim povišanjem telefonskih tarif. Zadnje tovrstno vprašanje so naslovili na predsednika vlade in na ministre za pošto in telekomunikacije, industrijo in državne udeležbe socialistični poslanci, v katerem pravijo, da je divje povišanje telefonskih tarif od 1. aprila letos dalje hudo prizadelo revnejše naročnike.

Za vlado je odgovoril ministrski podtajnik Fracassi, ki je dejal, da so bile telefonske tarife v Italiji pred povišanjem najnižje v Evropi in so bile določene pred desetimi leti. Navedel je primere, da so bile na Danskem in Nizozemskem za 8-krat višje, v Franciji za 7-krat višje, v Belgiji pa 5-krat višje. Podtajnik Fracassi je tudi govoril o potrebi po posodobitvi telefonskega omrežja, zlasti na jugu in o hudih posledicah, ki bi jih povzročilo zmanjšanje programa naložb na tem področju.

Odgovoru predstavnika vlade so oporekali zastopniki vseh strank v zbornici. Prvi je izrazil nezadovoljstvo demokrat Jan Marchetti, ki je dejal, da je povišanje telefonskih tarif hudo prizadelo družine z nizkimi dohodki in da je treba poskrbeti, da bodo plačali več tisti, ki se bolj pogosto poslužujejo telefona. Za njim je izrazil nezadovoljstvo za vladi

proizvajalnih področjih. V tem obdobju naj bi naložili za razvoj proizvodnih podjetij okrog 17 tisoč milijard lir. Ko pa je prišel konkretno na letošnje naložbe in na naložbe v prihodnjem letu, je bil prisiljen priznati, da bodo letos znašale 3.300 milijard lir, leta 1976 pa 3.600 milijard lir. V bistvu gre le za izdatke nujnega posodobitvenega programa, ki bi do omogočile le majhno število novih delovnih mest. Petletni načrt bo minister predložil parlamentu do konca tega meseca.

Za sindikalno federacijo je govoril zvezni tajnik CGIL Dido, ki je opozoril na hudo gospodarsko krizo v

državi in na zmanjšanje industrijske proizvodnje, kar škodljivo vpliva na zaposlitev. Dejal je, da je treba preurediti tudi nekatera velika industrijska podjetja z državno udeležbo in jih usposobiti, da bodo kos novim proizvodnim zahtevam za domači in tuj trg. Še posebej naloga podjetja z državno udeležbo, da je, da prispevajo v boju proti brezposelnosti. Na sestanku je spregovoril tudi glavni tajnik CGIL Lama, ki je ugotovil, da podjetja z državno udeležbo ne ustrezajo sedanjim potrebam po gospodarskem razvoju v državi in v mnogih primerih capljajo za zasebno industrijo.

Med sinočnjo sejo novega občinskega sveta v Dolini (na sliki), je bil za župana izvoljen komunista Edvin Švab. Izvoljen je bil tudi nov občinski odbor, v katerem bo funkcijo podžupana imel socialist Marino Bandi. Predstavnika Krščanske demokracije in Slovenske skupnosti sta napovedala odprto in konstruktivno opozicijo.

DANES

vosredinskega sodelovanja v občini. Drugačnja stališča pa so socialisti zavzeli na seji vodstva svoje pokrajinske federacije glede sestave pokrajinskega odbora. V pokrajini so socialisti izrekli pripravljenost podpreti od zunaj enobarni odbor KD pod pogojem, da se KD obveže, da bo izvajala program naprednih rešitev ter se zavzemala za pravice slovenske narodnostne skupnosti. Glede sestave novega občinskega odbora v devinsko-nabrežinski občini pa sta krajevni sekciji KPI in PSI sklenili predlagati sestavo komunistično-socialističnega odbora.

na zgodovinsko srečanje z ameriški kozmonavti.

Ista scena se je sedem in pol pozneje ponovila na Canaveralskem rtu ob sinjem floridskem morju. Točno ob 21.50 (po italijanski poletni uri) se je raketa saturn 1-B, ki se je bleščala v popoldanskem soncu, ločila od startne platforme. Sedemdeset metrov visok ploščevinski valj, sad najosnovnejše tehnologije se je dvignil najprej počasi, kot da bi občitil vso težo zgodovinskega dogodka, nato pa se je odločno pognal proti vesolju. Prva stopnja, druga stopnja in nekaj minut pozneje je bila ladjica apollo s tremi kozmonavti Staffordom, Slaytonom in Brandonom že izven atmosfere. Skopo in strogo tehnično poročanje poveljnika odprave Stafforda je neprimerno prekinil Slayton z radostnim krikom: «Fantje, sploščalo se je čakati 16 let na ta prečudoviti trenutek!» Kozmonavti, ki ima 51 let, bi moral namreč poleteti prvič v vesolje pred 16 leti z ladjico mercury, pa so ga v zadnjem trenutku izločili zaradi majhne srčne napake. Z vztrajnim zdravljenjem in strogo dieto je odpravil napako in njegov trud je bil poplačan.

Dan se je začel za sovjetske kozmonavte ob 8.30 (po italijanski poletni uri) s tradicionalnim zajtrkom. Po nekaj minutah razgibanih vaj in po temeljitim zdravniških pregledu sta si Leonov in Kubasov privoščila še majhen prigrizek preden sta se odpravila v ladjico. Aleksij Leonov, dobrodušen in čokaj je pomahal v pozdrav častnikarjem in tehnikom, ki so mu zazele srčno pot in nato stopili v ladjico. Začel se je zadnji del vzratnega šteta

Odmevi v svetovni javnosti ob sovjetsko-ameriškem poletu

WASHINGTON, 15. — Skupni ameriško-sovjetski vesoljski polet sojuz-apollo je v osrednji komentarjev mnogih vidnih predstavnikov političnega življenja v ZDA in v SZ ter tiska v obeh državah. Generalni tajnik KP SZ Leonid Brežnev je takoj po vzletu sojuza poslal sovjetskim vesoljcem Leonovu in Kubasovu pozdrav, v katerem jima želi mnogo uspehov v nadaljevanju njunega poleta. Pozdrav so podpisali tudi nekateri drugi vidni kremljenci, ki voditelji ter izrazili upanje, da bo skupni ameriško-sovjetski polet dokazal, da obstajajo možnosti za nadaljnje sodelovanje med obema državama v vesoljskih raziskavah.

Ameriški predsednik Ford, ki je skupaj s sovjetskimi veleposlankom v Washingtonu Dobrininom prisostoval izstrelitvi apolla v avditoriju zunanjega ministrstva, kjer so tehniko uredili velik televizijski ekran, na katerem sta Ford in Dobrinin sledila vsem fazam vzleta ameriške ladjice, je poudaril velik pomen, ki ga ima sovjetsko-ameriško sodelovanje na področju popuščanja napetosti. Uro po vzletu apolla je šef Bele hiše naslovil na tri ameriške in na sovjetska vesoljca pozdrav, v katerem med drugim pravi, da gre za podvig, ki je lahko zgled sodelovanja. Prizadevanje petih ve-

soljcev bodo vsekakor prispevala k okrepitvi sodelovanja med ZDA in SZ, je dejal Ford.

Predsednik sovjetske akademije znanosti Kotelnikov piše v današnji «Pravdi», da je uresničitev poleta sojuz-apollo velik korak k uresnitvi tesnejšega sodelovanja na področju vesoljskega raziskovanja. Gre za izkušnjo, pravi Kotelnikov, ki jo je omogočila sovjetska zunanja politika, ki jo vodi komunistična partija. Kotelnikov dodaja, da so se ameriški in sovjetski vesoljci dobro spoznali v teku skupnih izkušenj.

O poletu govori tudi sovjetski akademik Petrov, ki pravi, da bodo mešani sistemi za približevanje in spajanje vesoljskih ladij omogočili organizacijo resnih odprav, da bi rešili življenje vesoljcev.

S skupnim poletom sojuz-apollo se ukvarja zelo obširno tudi ameriški tisk, ki v glavnem poudarja pomen take vrste sodelovanja. V svojem današnjem uvodniku piše «New York Times», da bo do poleta prišlo prav na predvečer 30-letnice prve jedrske eksplozije na našem planetu. Gre za naključje, ki dramatično opozarja na izbiro pred katero je človeštvo: jedrsko opustošenje ali tesno sodelovanje kot je bilo tisto, ki je omogočilo uresničitev skupnega ameriško-sovjetskega poleta.

Dnevnik nadalje ugotavlja, da je pomemben sporazum o sodelovanju pravo srečo za zastareli ameriški vesoljski program, ob tem pa kritizira porazdelitev stroškov za ta polet, ki baje v večji meri bremenijo Američane. Slednji so, kot piše «New York Times», morali prenašati stroške za izdelavo spajalnega sistema.

Edina neuglašena nota v pisanju ameriških dnevnikov je «Washington Post», ki pravi, da je ves vesoljski podvig «prazna predstava», ki dokazuje, da so ameriški vesoljci premalo razmišljali o pomenu popuščanja napetosti. Vesoljski zmenek med sovjetskima in ameriškim vesoljci nima nobenega praktičnega pomena in omogoča Sovjetom, da se polastijo naprednejše ameriške tehnologije. Po mnenju častnikarja bi morali Američani zahtevati od Sovjetov nekaj v zamenj, n.p.r. liberalizacijo v notranjih odnosih ali pa omejitve vojaške moči SZ.

RIM, 15. — 150.000 elektrikaarjev, delavcev elektromehanske industrije, je v znanstvenih raziskovalcev je danes stavkalo štiri ure. Stavko je oklicala sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL v podporo zahtev po rešitvi energetske krize. Sindikati zahtevajo, da vlada da resne pobude za načrtno gradnjo novih električnih central.

Sestanek med vlado in sindikati o podjetjih z državno udeležbo

RIM, 15. — Na ministrstvu za proračun se je začelo danes srečanje med vlado in sindikati, na katerem razpravljajo o položaju v podjetjih z državno udeležbo. Srečanju predseduje minister za proračun Andreotti, ki je v uvodu «sbošnil» položaj o sedanjih vlogi podjetij z državno udeležbo. Za njim je politiko državnih udeležb zagovarjal minister Bisaglia, ki je napovedal «petletni razvojni načrt» na najrazličnejših

SOCIALISTI SKLENILI, DA GLASUJEJO PROTI RESOLUCIJI KPI

Po daljši debati zavrtnjena resolucija o odstopu sedanjega občinskega odbora

Politična razprava v triaškem občinskem svetu se je zavlekla zelo pozno v noč

Politična razprava o zaupnici v triaškem občinskem svetu se je zavlekla zelo pozno v noč, saj so v njo posegli številni svetovalci z daljšimi govori. Največje zanimanje je seveda vladalo za izvajanje socialistov, ki so bili »čezglavni na tehničnem«. Za socialiste je najprej Pesante (kasneje pa Kervin) povedal, da ne bodo glasovali za komunistično resolucijo o zaupnici, ker sedaj ni nobene stvarne in takošnje alternativne in tudi ni drugačne večine. Zato je tudi stališče socialistov različno v občini in v pokrajini, kjer je mogoče ustvariti drugačno zaveznitvo in kjer zagovarjajo enobarvni odbor. Bistvo vprašanja pa je v procesu zgodovinskega kompromisa, ki so ga sprožili komunisti in če obstaja komunistično in demokratsko vprašanje, obstaja tudi socialistično. Prav tako je pokrajinski odbor dolžni točen datum pokrajinskega kongresa socialistične stranke, na katerem bodo razpravljali in odločali o politični usmeritvi, zaveznitvi in o programu. Ni pa mogoče stvari narediti že v naprej, saj bi se tako kongres znašel pred izvršnimi dejstvi.

Politično debato je začel načelnik komunistične svetovalske skupine Monfalco, ki je obrazložil resolucijo KPI in podčrtal osnovne programske zahteve. Poudaril je novo ozračje, ki je bilo ustvarjeno z volilnim izidom in da je treba ugotoviti, ali je v krajevne uprave. V tej zvezi je govoril o raznih vprašanjih programskega značaja in podčrtal nujnost, da se rešijo preča vprašanja slovenske narodnostne skupnosti ter predvsem pravica do rabe slovensčine tudi v občinskem svetu.

Za PLI je Zimol obrazložil resolucijo, v kateri liberalci zahtevajo odstop občinskega odbora zaradi opevativne nesposobnosti. Liberalci zahtevajo, da se sestavi koalicijska vseh »aventičnih demokratskih strank«, ki bo skrbela za »dobro upravo«, resno programiranje itd. Zimol pa je v svojem govoru zadržal ostro mejo proti KPI in odločno zavrnil tezo o zgodovinskem kompromisu.

Svetovalec D'Antoni, ki je prišel v občinski svet namesto De Gioie, se je označil za »neodvisnega socialist«. Govoril je o novi politiki in o odnosu med PSI in KD ter napovedal, da bo glasoval za komunistično resolucijo.

Zanimiv je bil govor načelnika socialdemokratske skupine Cesareja, ki je priznal preokret, do katerega je prišlo z volitvami, kot tudi utemeljenost programskih zahtev, izraženih v komunistični resoluciji, češ da te zahteve odgovarjajo tendenci sedanje koalicijske. Zavrnil pa je možnost takojšnjih sprememb, ker ni trenutne druge alternative in bi kriza bila skok v neznanje.

Republikanec Fragiaco je o-

STALIŠČE VODSTVA POKRAJINSKE FEDERACIJE PSI

Socialisti za pogojno zunanjo podporo enobarvnemu (KD) pokrajinskemu odboru

Pokrajinski kongres PSI bo od 7. do 9. novembra letos - Nabrežinski sekciji KPI in PSI bosta predlagali, naj novi občinski odbor v Nabrežini sestavljajo komunisti in socialisti

Politična dejavnost strank se v teh dneh nadaljuje s polno paro. V ponedeljek zvečer se je sestalo vodstvo pokrajinske federacije PSI, ki je do poznega razpravljalo o oblikah in vsebini pri sestavljanju nove pokrajinske uprave ter o vprašanjih, ki presegajo triaško občino. Pokrajinsko vodstvo stranke je ob tem tudi napovedalo, da bo pokrajinski kongres 7., 8. in 9. novembra.

V zvezi s sestavo pokrajinskega odbora je pokrajinsko vodstvo PSI izrazilo pripravljenost, da zagotovi vsa funkcionalna novoizvoljeni skupščini. V ta namen so triaški socialisti pripravljali podpreti enobarvni odbor KD pod pogojem, da se ta stranka obveže, da bo izoblikovala tak program, ki bo obsegal reševanje vprašanj psihiatrične oskrbe, avtoporta ter pravic slovenskega prebivalstva. Obenem se mora KD obvezati, da bo poskrbela za sklicanje širše konference o gospodarskih vprašanjih Trsta v začetku prihodnjega leta.

Kar zadeva triaško občino, je pokrajinsko vodstvo PSI mnenja, da je bila zahteva komunistične skupine po odstopu občinskega odbora prenašljiva. Nasprotno so triaški socialisti mnenja, da je treba iskati čim širše sodelovanje predvsem pri obravnavanju in reševanju nekaterih perečih problemov.

Včeraj se je prvič sestala svetovalska skupina KD v pokrajini. Na predlog predsednika Zanettija je soglasno izvolila za svojega načelnika Elvina Perinija, za podnačelnika Daria Leochija in za tajnika Carmela Calandruccia. Svetovalska skupina je zelo odločno tudi zagotovila, da se bo zavzemala za uresničevanje programa, za katerega so se izrekli njeni volivci. Glede sestavljanja novega odbora, je svetovalska skupina mnenja, da je za zagotovitev stabilnosti in učinkovitosti nove uprave potrebna večina petih strank, ki je označevala prejšnjo levosrednjo upravo in ki deluje v triaški občini in v deželni odboru. Skupina se je na koncu zavežala tudi za to, da bi čimprej sklicali pokrajinski svet ter da v ta namen zaprosila predsednika Zanettija naj že v teku prihodnjega tedna skliče svet.

Razgibana politična dejavnost tudi v okoljskih občinah. V Nabrežini sta

in občinski svetovalec v Nabrežini prof. Depangher.

Nesreča delavca v miljski ladjedelnici

Včeraj popoldne se je med delom v miljski ladjedelnici Sv. Roka pripetila nesreča, ki je za las ni imela tragičnih posledic. Iz vode so vlačili na kopno ribiško ladjo, ki bi jo morali popraviti, ko so nepravilno postavili vezi, tako da je ladja zdrsnila po splavišču spet v morje. Kavelj, ki je štrlel iz boka ladje, je zadel v nogo 43-letnega delavca Antonia Marinceja iz Naselja S. Nazario 192 in ga potegnil za seboj proti vodi. Šele v zadnjem trenutku je delavcu uspelo, da si je osvobodil nogo in se rešil utopitve. Očepelji so ga v bolnišnico, kjer so mu ugotovili poškodbe v levi nogi. Zdravitvi se bo moral 20 dni.

Zaradi stalnega naraščanja prometa v mestu in s tem nevarnosti za avtomobiliste in pešce so občinske oblasti nenehno prisiljene sprejemati razne prometne ukrepe. S posebnim županovim odlokom so v teh dneh namestili nove prometne znake ob križišču med Videmsko ulico in Ul. S. Anastasio.

IZJAVA ODBORNIKA ZA SPLOŠNE ZADEVE SERGIA COLONIIA

Dežela bo v okviru pristojnosti nadaljevala s politiko sodelovanja s sosednjimi narodi

Odbornik je odgovoril na polemično vprašanje načelnika skupine KPI Collija v zvezi s Fanfanijevo negativno oceno mednarodne vloge dežel

Deželni odbornik Coloni je včeraj odgovoril na vprašanje svetovalec KPI Collija, Cuffara, Baracettija in Lovrih v zvezi s Fanfanijevo izjavo o zunanje-politični vlogi dežel. Fanfani je namreč 11. junija zelo kritično ocenil nekatere takšne dejavnosti dežel, češ da gre za poskuse spodkopavanja oblasti osrednje vlade.

Odbornik Coloni je dejal, da se je naša dežela zaradi svojega geografskega položaja vedno zavedala, da je treba voditi politiko demokratskega in gospodarskega razvoja, ki ne more biti brez povezave z dobrim sosedstvom in sodelovanjem s sosednjimi državami. Poleg tega pa so osrednji organi priznali deželam možnost, da v določenih okvirih izvajajo aktivnosti mednarodnega značaja. Predsedstvo vlade je večkrat podčrtalo

Med volitvami novega župana in odbora dolinske občine na sinočnji seji dolinske občinskega sveta. Levo (stoji) novi župan Edvin Švab.

IZJAVA ODBORNIKA ZA SPLOŠNE ZADEVE SERGIA COLONIIA

Dežela bo v okviru pristojnosti nadaljevala s politiko sodelovanja s sosednjimi narodi

Odbornik je odgovoril na polemično vprašanje načelnika skupine KPI Collija v zvezi s Fanfanijevo negativno oceno mednarodne vloge dežel

»Priznanje interesa, ki ga lahko imajo dežele, zato da vzpostavijo stike in razvijejo odnose z zunanjimi organizacijami v okviru področja, ki so v njihovi pristojnosti.«

Na vsak način pa morajo biti ti interesi usklajeni s celotno vsedravnno skupnostjo in morajo biti v okviru dejanske koordinacije vseh zunanjih dejavnosti države. Coloni nadaljuje, da so ob tej priložnosti tudi poudarili, da je treba priznati deželam, da so »lahko direktno zainteresirane za nekatere stike s tujino glede informacij, spoznavanj in proučevanj.«

Na tej osnovi je naša dežela v okviru določil svojega statuta imela stalne odnose s sosednjimi deželami, ki so glede gospodarskih, kulturnih in socialnih pravnih zanimiv za našo deželo, poleg tega pa z evropsko skupnostjo. V vseh primerih je predhodno obvestila pristojne osrednje organe, da dobi običajen pristaneč.

Povsem razumljivo so skrbeli pri stikih s tujimi predstavniki, da ni so obravnavali vprašanj, ki spadajo v pristojnost države.

Odbornik Coloni je nadaljeval, da mu to vprašanje nudi priložnost, da na kratko spregovori o stikih s sosednjimi deželami in o drugih pobudah dežele.

V okviru politike dobrega sosedstva in sodelovanja z bližnjimi republikami Slovenijo in Hrvaško, je letošnja februarja obiskala deželo delegacija Unije Italijanov za Istro in Reko. Prvi neuradni sestanek je bil med mednarodno konferenco o manjšinah. Med obiskom so proučili možnosti tesnejšega sodelovanja na osnovi raznih pobud ter zlasti kulturnega in umetniškega sodelovanja in športnih srečanj. Prva konkretna realizacija bo septembra v Gradu, kjer bodo priredili predstavo zborov in folklornih skupin in razstavo slikarjev, včlenjenih v Unijo.

V okviru stikov s Hrvaško je med zagrebškimi jesenskimi vselejsem predviden sestanek med deželo in člani izvršnega sveta SR Hrvaške, kar bo v okviru deželne razstave na veleboju.

KLJUB ŠTEVILNIM ANALIZAM MORSKE VODE

Kopanje vzdolž vse tržaške obale ne bo možno pred prihodnjim tednom

Preusmeritev mestnih odplak v novo zbirno postajo pod Šklednjem

Kaže, da se položaj onesnaženosti morske vode, ki je v preteklih dneh povzročil nemalo preglavic in neugodovanja domačih in tujih ljubiteljev kopanja, postopno izboljšuje. Predvčerajšnjim so namreč pristojne oblasti preklecale prepoved kopanja na področju, ki gre od Čedad do Grljana. Prepoved kopanja je sedaj v veljavi le še na področju novega in starega pristanišča ter od Barkovle do Čedad. Kopalci se ne morejo osvežiti v kopalščih Ausonia, Lanterna, v kopalšču željezničarjev, v kopalšču krožka trgovske mornarice CMM in Excel-sior.

Do preklica prepovedi kopanja na področju od Čedad do Grljana je prišlo potem, ko so analize morske vode pokazale, da voda ne vsebuje zdravju škodljivih količin bakterij. V prihodnjih dneh bodo opravili tehniški higienske urada analizo morske vode tudi na drugih področjih, čim bo to dovoljevalo lepo sončno vreme. V primeru padavin bi morali namreč počakati še tri dni, preden bi lahko zbrali primerne vzorce morske vode. Vendar tudi če

bo vreme dovolilo prevzem vodnih vzorcev, bodo znani rezultati dokončne analize šele čez nekaj dni. To pomeni, da ta teden po vsej verjetnosti ne bo prišlo do preklica prepovedi kopanja na ostalem predelu tržaške obale.

Kot je znano, je prišlo do prepovedi kopanja potem, ko je občina začela preusmerjati vse mestne odpadke, ki so se prej iztekale skozi potok Ključ v staro luk, po novih dovodih do Šklednja. Tu je namreč pod grčem nova postaja za izplake. Dela za preusmerjanje odpadkov so onemogočila kloriranje morske vode in tako razkuževanje greznih izplak. Vsekakor pa se bo to stanje kmalu izboljšalo, saj so nameščenci občine že »preusmerili« v novo postajo pod Šklednjem kar dve tretjini izplak.

Ce bo torej vreme dopustilo in bodo dela za »preusmeritev« odplak kmalu dokončana, bo prišlo v kratkem do preklica prepovedi kopanja v celotnem tržaškem zalivu. To pa številni domači in tuji kopalci tudi nestrno pričakujejo.

SINOČI V POLNI DVORANI DOLINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Edvin Švab novi dolinski župan

Občinski svet je izvolil tudi člane občinskega odbora - Marino Bandi (PSI) bo še naprej podžupan - Predstavnik KD in SS najavila odprto in konstruktivno opozicijo

Dolinski občinski svet je sinoči v polni dvorani izvolil za župana dolinske občine Edvina Švaba, za stalne odbornike pa so bili izvoljeni Marino Bandi (PSI), ki bo obenem podžupan, Drago Slavec, Drago Ota in Milan Kureš (vsi KPD), ter za namestnika Stojan Sancin in Marjan Jerul (oba KPD).

Sejo je odprl Edvin Švab, ki je prejel največje število preferenčnih glasov na zadnjih volitvah. V začetku so ugotovili izvoljenost dvanajstih svetovalcev KPI, dveh PSI, treh SS in treh KD. Pred volitvami so posamezni predstavniki političnih strank prebrali programske izjave. Prvi se je priglasil k besedi vodja svetovalske skupine KPI Švara, ki je najprej podal pregled volilnih izidov 15. junija ter podčrtal politični in stvarni pomen prekleta na levo v državi, kar je bilo neobhodno potrebno za napredek in razvoj. Analiziral je konkretno stvarnost, ki je z ustanovitvijo številnih levičarskih uprav v vsej državi potrdila pravilnost vodstva omenjenih uprav. Napredek levice v dolinski občini ni bil samo znak protesta proti slabi srednji vladni, temveč tudi pravico načelo za dobro upravljanje prejsnje socialkomunistične administracije. Pri sestavi novega odbora pa se je komunistična partija spoznavala s socialistično stranko, da bodo nadaljevali pozitivne izkušnje iz prejšnjih mandatov ob. Vseeno pa sta bili poslani vabiti tudi Slovenski skupnosti in Krščanski demokraciji, da bi pristopili k demokratski upravi. Ob sta pismeno vabilo odklonili z motivacijo, da bosta vodili avtonomno konstruktivno opozicijsko politiko. Švara je svoj poseg zaključil z napovedjo da se bo komunistična partija Italije skupno s socialistično stranko Italije borila za socialni napredek in za splošni razvoj občine ter da bodo v ta namen ustanovljeni vaški odbori, ki bodo pomagali pri sodelovanju v upravi vsi občani. Zahvalil se je še za dolgoletno delo bivših svetovalcev Josetu Klumu, Josipu Prašlju in županu Dušanu Lovrihu.

Za socialistično stranko je govoril Marino Pečan. Tudi on je v uvodu poudaril pomen izida volitev ter nato zavzel za demokratsko sodelovanje v skrbni za enakopravnost občanov in uveljavitev pravic slovenske manjšine. Med drugim je dejal, da povečanje glasov levih strank nalaga tudi večjo odgovornost do volivcev za izraženo zaupanje, ki ni samo pohvala za opravljeno delo. Predlagal je, da bi se nova občinska uprava zavezala za ustanovitev slovenskega šolskega okraja. Zaključil je z željo, da bi bili občani bolje obveščeni o problemih in delu uprave.

Vodja svetovalske skupine krščanske demokracije Gerli je najprej pojasnil stališče svoje stranke do vabila za skupno upravo s komunistično partijo Italije in s socialistično stranko ter izjavil, da bo krščanska demokracija v opoziciji v skladu s smernicami deželne in pokrajinskega vodstva ter najvil, da bo opozicija odprta in konstruktivna. Nato je navedel vrsto upravnih pobud, ki jih predlaga in za uresničitev katerih se zavzema njegova stranka. Gerli je še nato predlagal, da bi bile seje občinskega sveta pogostejše, pravočasno najjavljene in dnevni redi izobeseni v posameznih vaseh.

Zadnji se je prijavil svetovalec Slovenske skupnosti dr. Alojz Tul, ki je v svoji programski izjavi najvil odprto in konstruktivno opozicijo. Slovenska skupnost bo vrednotila delo občinske uprave v skladu s svojim programom in se od primera odločala za svoje stališče, ki bo v korist občanom. V svojem delu se bo zavzemala za ohranitev narodnostnega ravnotežja v občini, za omejitve razširitev industrijskih objektov, za razvoj posameznih vasi in splošni napredek.

Sledile so volitve župana. S 14 glasovi večine je bil izvoljen Edvin Švab (KPI), Mahnič (SS) je prejel 2 glas, Petaross (KD) 1 glas. 3 glasovnice pa so bile bele. Izid volitev za štiri efektivne odbornike je bil sledeč: Marino Bandi (PSI) je bil s 14 glasovi izvoljen za podžupana, Drago Slavec, Drago Ota in Milan Kureš (vsi KPD) s 13 glasovi za ostala odborniška mesta. Šest glasovnic je bilo belih. Stojan Sancin in Marjan Jerul (oba KPD) s 14 glasovi sta bila izvoljena za namestna odbornika.

Sejo je zaključil novi župan Edvin Švab, ki je tako zamenjal dolgoletnega župana Dušana Lovriha, ki je vodil dolinsko občino neprekinjeno 26 let od prvih upravnih volitev po fašističnem razdobju. Švab se je v svojem zahvalnem govoru dotaknil vseh perečih problemov v državi in na krajevni ravni. Napovedal je del programa nove občinske uprave ter povabil še enkrat k sodelovanju vse svetovalec v želji, da bi čimveč sklepov sprejeli soglasno, zlasti tiste, ki se tičejo pravic slovenske narodne skupnosti. Govor župana Švaba bomo v daljšem izveščku objavili jutri.

L. V.

Nočni vandali v U. Monfort

Neznani zlikovci so prejšnjo noč znesli svoj vandalski nagon nad avtomobile, ki so bili parkirani v U. Monfort pri Sv. Vidu. Vlomili so v 6 flatov 500, v simco 1301, v NSU prinzi in v mini cooper. V vseh primerih so poškodovali ključavnice ali platnene strehe avtov, iz katerih so pobrali dokaj boren plen: en par očal in magnetofon za skupno vrednost niti 30 tisoč lir.

OSMICA

V Lonjerju št. 244 (pri Pušerjevih), toči Mirka Čok pristno belo in črno vino.

Šolske vesti

Državni strokovni zavod za industrijo in obrt sporoča, da se je začelo vpisovanje za sekcije orodnih mehanikov, radijskih in televizijskih monterjev ter šivilj v tajništvo šole v U. Matteotti 12. tel. 763276. Tajništvo bo odprto vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja »F. Prešeren« v Trstu, U. Guardiella 13/1, sporoča, da dne 24. julija 1975 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1975-1976. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom »Ziga Zois« v Trstu, V. d. c. 13/2, sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1975-76 do vključno 25. julija. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega »Anton Martin Slomšek« v Trstu, U. Caravaggio 4, sporoča, da dne 24. julija zapade rok za vpis za šolsko leto 1975-76 na učiteljske in priključeni tečaj za otroške vrtarice. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne srednje šole »Simon Gregorčič« v Dolini sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1975-76 do vključno 25. julija. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Zgornja občinska uprava obvešča, da bo vpisovanje za šolsko l. 1975-76, do petka 18. t.m., od 9. do 13. ure na sedežih občinskih vrtcev v Zgoniku in Gabrovcu. Obveščamo starše, da morajo v zgoraj omenjenih dneh poskrbeti za vpis tudi tistih otrok, ki so že obiskovali vrtce v šolskem letu 1974-75. Zamudniki se lahko vpišejo najkasneje do 15. septembra. Po tem roku ne bo sprejet več noben otrok v občinski otroški vrtce. Šolsko leto 1975-76 se bo začelo 1. septembra 1975.

Izleti

SPDT pričedi 20. julija avtobusni izlet v Bovec, Trento, Vršič z vponom na Mojštrovo. Vpisovanje v U. Geppa — uradi ZSSD — v dopoldanskih urah.

Mali oglasi

MIGLIORE : dobava in polaganje močnice, plastike in parketov, struženje in lakiranje parketov ter razna popravila, ogled vzorcev v delavnici . Opčine, Proskeša 41. Cene zmerne. Telefon: 21 29 70 in 77 49 42.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 16. julija D. M. KARM. Sonce vzhaja ob 4.30 in zatone ob 19.51. — Dolžina dneva 15.21. — Luna vzhaja ob 13.29 in zatone ob 23.40. Jutri, ČETRTEK, 17. julija ALES

VREME včeraj: Najvišja temperatura 29,3 stopinje, najnižja 22,1, ob 19. uri 28,4, zračni pritisk 1014,6 pda, brez vetra, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 25,7 stopinje, vlaga 64-odst.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 15. julija, se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 7 oseb.

UMRLI SO: 74-letni Giovanni Sternar, 62-letni Viktor Grzančič, 73-letni Domenico Schiraldi, 61-letni Aldo Carboni, 64-letna Giuseppina Damiani vd. Darini, 81-letna Vittoria Barbo vd. Persoglia, 70-letni Riccardo Lipossi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure) Dott. Gmeiner, U. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; Al Cedro (INAM) Trg Oberdan 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30) All'Angelo d'oro, Trg Gondoni 8; Cipolla, U. Belgoglio 4; Ai due Lucci, U. Giustaccia 44.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje — Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	647,30
Funt sterling	1427,-
Švicarski frank	249,80
Francoski frank	154,30
Nemška marka	263,80
Avstrijski šilling	37,40
Dinar: drobni	37,25
debeli	37,25

MENJALNICA vseh tujih valut

Zapustil nas je

JOŽE VERGAN

antifašist, predvojni komunist in španski borec

Pogreb bo jutri, 17. julija, ob 17. uri (sončna ura) na pokopališču v Piranu.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

ŠPANSKI BORCI

Piran, Pariz, Marežige, 16. julija 1975

Gledališča

V petek v Rossettiju opereta »Dežela zvonov«

V Politeama Rossetti bo v petek ob 21. uri opereta »Dežela zvonov« avtorjev Lombarda in Renzeta. O biskovalcem se obeta prijetna predstava, saj sta skladatelja Lombardo in Renzeta znana po mnogih uspešnih glasbenih fantazijah, med njimi pa je najuspešnejša »Dežela zvonov«. Dirigent bo Francesco Martini.

Poleg pevcev Elene Bassore in Gina Taddei bodo nastopili tudi znani asi operetne komike: Aurora Banfi, Sandro Massimini, Adriana Innocenti, Graziella Porta, Lino Savarone, Piero Nuti in drugi.

Sceno je uredil scenografski vod gledališča Verdi, koreografija — Gino Landi, kostumi — Sebastiano Soldati, orkester in zbor je iz gledališča Verdi.

Vstopnice za premiero »Dežele zvonov« so v prodaji v Galeriji Protti 2.

Kino

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVO.

KI - Predstavi: ob 21.30 »Maximiliano de Mexico: an Emperor's tragedy« (v angleščini); ob 22.45 »Cesarski sen v Miramaru« (v italijanski).

Ariston 21.30 »Frankenstein junior«.

Grattacielo 16.30 »Thriller«, barvni film, igrata Cristina Lindberg in Heinz Hopf, prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 »La prima volta sul terba«. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Nazionale Zaprt zaradi počitnic.

Fenice 16.00 »The organization, colpo di morte«, barvni film, prepovedano mladini pod 18. letom.

Eden 16.30 »Non guardare in cantina«, barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.30 »Texas oltre il fiume«, barvni film. Igrata Alain Delon in Dean Martin.

Aurora 16.30 »Squadra speciale«, barvni film.

Capitol 16.30 »Il buono, il brutto, il cattivo«, barvni film, igra C. Eastwood.

Cristallo 16.30 »Il codice d'amore orientale«, barvni film, prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 »Alla mia cara mamma nel giorno del suo compleanno«, barvni film.

Filodrammatico 16.30 »Quindici anni, l'età della malizia«. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 »Marco Polo junior

SEJA RAZŠIRJENEGA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ V ČEDADU

Nove perspektive za uveljavljanje narodnostnih in gospodarskih interesov beneških Slovencev

Izbrano poročilo prof. Viljema Černoja o spremenjenem povolitnem političnem položaju v Benečiji in o novih nalogah beneških kulturnih društev

V ponedeljek zvečer se je, v skladu z načelom, da se razen v Trstu občasno sestaja tudi v Gorici in v Čedadu, na sedežu društva «Ivan Trinko» v Čedadu sestal razširjeni izvršni odbor SKGZ. Sestanka so se na povabilo SKGZ udeležili tudi predstavniki slovenskih društev, ki delujejo v Beneški Sloveniji: društva «Ivan Trinko», Društva slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije, študijskega centra «Nediža», društva «Rečan», društva «Dom», glasbenega društva «Karlici», zbora «Pod lipo» in Planinskega društva, prav tako pa tudi nekateri na zadnjih volitvah izvoljeni občinski predstavniki.

Pretežni del seje je bil seveda posvečen aktualnim vprašanjem Beneške Slovenije, o katerih je izvršni odbor izbrano poročal prof. Viljem Černo, predsednik društva «I. Trinko».

Prof. Černo je v uvodu najprej ugotovil, da so volitve 15. junija letos tudi v Beneški Sloveniji ustvarile novo stvarnost. Zrušil se je demokratski fevd in monopol nad javnim življenjem, kar bo nedvomno imelo blagodejen vpliv in s čimer je dana jasnejša perspektiva za konstruktivni pristop k priznavanju in zaščiti slovenske jezikovne skupnosti v videmski pokrajini. Prav gotovo bodo nekateri novi občinski odbori poslej imeli več poslušarja za narodnostne pravice beneških ljudi in se tudi sami zavzemali za zavarovanje narodnostnih interesov beneške skupnosti pred diskriminacijami in za razvijanje sodelovanja s slovenskimi kulturnimi društvi pri sprejemanju določenih ukrepov za demokratični napredek beneških dolin. Prof. Černo je poudaril pomen dejstva, da je nove utripe v odnosih do slovenske etnične skupnosti mogoče opaziti tudi v sami KD, ki je morala kandidirati na svojih listah tudi ljudi, ki so že sodelovali za beneškimi društvi in se zavzemali za spoštovanje slovenske skupnosti na področju njene kulture, prosvete in jezika. Prav tako so bile nove težnje v sami KD opazne tudi v nekaterih njenih volilnih programih. Prof. Černo je menil, da vsi ti novi pojavi v beneškem političnem življenju dokazujejo, da je delo beneških kulturnih društev in organizacij obrodilo dobre sadove, saj se splošno položaj izboljšuje, sovinitveni izgubljeni položaji in krha se nasprotovanje slovenskemu življenju. Kulturne manifestacije beneških društev vedno bolj pritegujejo množice, ker te manifestacije odražajo njihovo uveljavljanje in so jim bodrilna sila pri izražanju naravnih zahtev po spoštovanju pravic in svobodnega življenja naroda beneških dolin.

Jova politična stvarnost z razmahom demokratičnih sil v Beneški Sloveniji omogoča korenitejšo nastopajočo razvoj vseh vprašanj od kulturnih do socialnih in gospodarskih, zagotovila o novem načinu upravljanja občin pa odpirajo vrata kulturnim organizacijam za odprt in nepretrgan dialog z upravitelji za reševanje vseh vprašanj v duhu uveljavljanja direktne demokracije in želje po sodelovanju vseh konstruktivnih sil. Pri tem je prof. Černo omenil tudi okrepitve demokratičnih sil v gorški skupnosti in pa shod duhovnikov videmske škofole, ki so v svoji resoluciji z dne 27. 6. t. l. odklonili vsako povezavo s strankami, se zavzeli za obnovitev svoje identitete z ljudstvom, za varstvo kulturne dediščine in za svobodno prisotnost tako furanščine in nemščine kot slovenske in pri zadnjih volitvah v pripravi prihodnjih krajevih volitev.

Izhajajoč iz novega položaja in večje odprtosti do življenjskih in narodnostnih interesov beneških Slovencev, je prof. Černo navedel tudi konkretne naloge in nove oblike dela, pred katere so postavljeni beneška kulturna društva pri zastavljanju in svačanju za obsežno problematiko in pri iskanju ustreznih in specifičnih rešitev. Določil se je vprašanje najprej izboljšanja možnosti zaposlitve doma in izboljšanja ambientskih pogojev, omenil je turistično krizo in možnosti turističnega razvoja beneških dolin, reforme solstva in kulturne dejavnosti. Nujno bo treba globlje preučiti agrarno - ekonomsko strukturo in infrastrukturno opremljenost, anali-

ratu programe političnih strank, ki so se na zadnjih volitvah potegovali za glasove beneških Slovencev, preučevati možnosti za razvoj obrtništva, male trgovine ali zadržništva po vaseh itd. Opozoril je na nevarnost tako imenovane turistične kolonizacije v Beneški Sloveniji, ki ne prinaša domačemu gospodarstvu nobenih koristi pač pa odpira vrata asimilaciji. Nadalje bo treba razvijati napore v zvezi s šolo in poučevanjem v slovenskem jeziku v obliki poslovskega pouka, celodnevne pouka in večernih tečajev. Se bolj bo treba razgibati prosvetno dejavnost po vaseh in tej dejavnosti nuditi največjo podporo. Beneška kulturna društva morajo postati vsak dan bolj uspešni katalizatorji del in življenja v Benečiji in prvi branilci in nosilci vseh občutenih problemov prebivalstva, je dejal na koncu svojega poročila prof. Černo.

V razpravi so diskutirali poglavitna razna vprašanja, pri čemer je bil zlasti velik poudarek na vprašanju zaposlovanja izseljencev, ki se zaradi svetovne gospodarske krize v vedno večjem številu vračajo v domače kraje. Mnogi diskutirali so poudarjali važnost podpiranja kulturno - prosvetne dejavnosti v vseh njenih oblikah od glasbene do etnografske in družabne. Beseda je tekla tudi o čedalje večji razširjenosti Novega Mataturja, o poučevanju v slovensčini, o potrebi od-

nosov z novimi občinskimi upravami in državo, o izkoriščanju mnogih zapuščenih občinskih poslopij za kulturne potrebe prebivalstva, o veliki proslavi 30-letnice osvoboditve, ki naj bi bila 5. oktobra s sodelovanjem vseh beneških društev itd. Predvsem pa so vsi, ki so posegeli v razpravo, poudarjali pomen novega političnega položaja, ki je nastal po zadnjih volitvah in pomen perspektiv, ki jih ta položaj odpira za učinkovito uveljavljanje narodnostnih, gospodarskih in socialnih potreb, za katere se ljudje v beneških dolinah vedno bolj odkrito, zavestno in pogumno zavzemajo.

V povzetku diskusije je predsednik SKGZ Boris Race dejal, da bo od iz analize položaja morala beneška kulturna društva in organizacije avtonomno kot doslej povzeti ustrezne konkretne sklepe in za njih uresničitev tudi angažirati vse svoje sile. Pri tem lahko beneški Slovenci in njihova društva računajo na pomoč vseh Slovencev v Italiji.

Razširjeni izvršni odbor je nato poročilo prof. Černoja v celoti odobrilo. V drugi točki dnevnega reda je izvršni odbor razpravljal o položaju na slovenski radijski postaji Trst A in delno izpolnil osnutek besedila ustreznega statuta, ki ga je pripravila komisija za množična občila pri SKGZ.

NA POBUDO TRŽAŠKE POKRAJINSKE UPRAVE

Od petka do nedelje v Miljah 4. pokrajinska vinska razstava

Svoja vina bo razstavljalo 57 vinogradnikov iz vseh šestih občin naše pokrajine - Razstavo bo dopolnjeval pester kulturni spored

Med najrazličnejšimi pridelatvami, ki jih letošnji poletni koledar obsega v res velikem številu, za vzemajo vinske razstave nedvomno zelo pomembno mesto. V njih se zrcali ogromen trud, ki ga v svoje delo vlagajo naši vinogradniki. Ravno zaradi tega so vinske razstave, ki jih že vrsto let prirejajo vse tujakinske krajevne javne uprave, neke vrste nagrada za ta trud. Z njimi je izrečeno priznanje vsemu našemu vinogradništvu, ne glede na večje ali manjše materialne nagrade, ki so jih deležni na teh razstavah posamezni vinogradniki in in ki jo bo vodil pokrajinski odbor Lucijan Volk.

Uradno odprtje razstave bo v petek, 18. julija, ob 18.30, s priložnostnimi in pozdravnimi govori ter zalkusko in pokušnja vin. Ob 21. uri bo na trgu nastopila godba «Ongi». Naslednjega dne, v soboto, bodo razstavo odprli ob 10. uri. Popoldne, ob 16. uri, bo že omenjena okrogla miza, med katero bodo spregovorili razni strokovnjaki. Zvečer, ob 21. uri bo folklorna prireditev z naslovom slovenske tržaške folklorne skupine «Stu ledi» ter skupine «Ballerini di Aviano». V nedeljo, ob 19. uri, bo zaključna svečanost z nagradjenjem najboljših vinogradnikov ter s koncertno godbo «Bravi», ob 21. uri pa bo nastopila državna skupina rekreativca «Enri» Toti iz Trsta z znanim narečnim delom «Te voio ben Trieste».

V bližini Trbiža

Tragična nesreča avstrijskega voznika

V noči med ponedeljkom in tokom se je pripetila na cesti, ki je leže iz Trbiža proti italijanski - avstrijski meji, presunljiva prometna nesreča, katere žrtev je postal 34-letni avstrijski voznik Ulli Greiner. Greiner se je peljal z avtomobilom polno plinskega olja proti avstrijski meji, ko se je na ovinku med Trbižem in trbiško železniško postajo zaletel v občestni varovalni zidek. Trčenje je bilo tako silovito, da je avtomobilna zidknila v 15 metrov globok prepad. Obstala je prav na železniški progi ter se v hipu vžgala. Silovit požar nad 40.000 litrov plinskega olja je zajel nesrečnega voznika, ki se ni mogel rešiti iz ognjenih zubljev.

Na kraj nesreče so takoj pridrevili gasilci, ki pa so šele v poznih večernih urah pogasili požar. Nesreča je poškodovala nad 50 metrov železniške proge, zaradi česar je bil železniški promet ustavljen ves večerni dopoldan. Vlak, ki pelje iz Trbiža v Rim, ter prispe v Trbiž ob 6.37, so preusmerili na Jesenice in Novo Gorico, medtem ko je moral vlak Rim - Dunaj počakati v Tobilji, dokler niso popravili proge.

Z avtom skozi rdeči semafor

Nepazljivost Josipa Bikčevića iz Slavovskega Breda je včeraj malo pred 14. uro povzročila v Ul. Battisti hudo prometno nesrečo. S svojim rumenim spakom se je pripeljal po Ul. Palestina, na križišču z Ul. Battisti pa ni opazil, da je bila prižgana na semaforju rdeča luč. Prav mirno je zavozil po križišču in v njegov avto je trčil s svojim motorjem 20-letni delavec Giorgio Bergamasso iz Ul. S. Michele 6. Seveda je bil izkupil motokidist, ki se je pobil po glavi in si poškodoval več rebra. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s prognozo okrevanja v 20 dneh v kirurškem oddelku.

GORISKI DNEVNIK

V PONEDELJEK JE BILA SKUPŠČINA DELAVCEV

Delavstvo bivše tovarne Lacego si prizadeva da bi tovarna pričela spet redno obratovati

Sindikati nasprotujejo likvidaciji tovarne - Protest sindikalne federacije zaradi počasnega izvajanja sprejetih sindikalnih sporazumov

V tovarni Lacego v Sovodnjah poteka najemajo v službo delavke in delavce, da bi obnovili delovni proces in proizvodnjo. Doslej so jih spet vzeli v službo okrog trideset, vodstvo podjetja pa je obljubilo, da bo v zelo kratkem času vzelo v službo še več desetih delav in delavcev in tako izpolnilo, čeprav z zamudo, kar je obljubilo sindikat in deželno odborniku za delo. Delavstvo sicer ta prepovedni postopek obsaja in na skupščini, ki je bila v ponedeljek zvečer na delavski zbornici v Gorici, so delavci pobistili sindikate naj preverijo pri odborniku Dal Masu kako je s stvarjo. Istočasno so na tej skupščini poročali sindikalne predstavnike v socialno-kristvenih ustanovah naj zahtevajo pospešitev birokratskega postopka za izplačilo doklad za brezposelnost in drugih socialnih dodatkov. Od letošnjega 10. februarja delavci tovarne Lacego nimajo nobenih dohodkov.

Delavci so na skupščini preučili tudi sodni postopek v zvezi s fali-mentarnim položajem lastnika tovarne. Kot je znano, je na goriskem sodišču v teku postopek za ugotavljanje dolgov tovarnarja. Med upnike so se vpisali tudi delavci, ki upravičeno zahtevajo odpravnino, kot tudi vsa tista podjetja, ki imajo terjatve do tovarnarja. Med temi so nekateri zavajali stečaj podjetja. Skupščina delavcev je to o-sodila, kar meni, da bi stečaj bi-ral vsak poskus obnovitve dela v tovarni. Delavci menijo, da je treba najti sporazumno rešitev. Samo tako se bodo ohranila, čeprav v skrajnem merilu, delovna mesta v tej tovarni.

Čeprav smo v počitniškem vzdušju, so sindikalna vprašanja na dnevnem redu. V Trzinu so v tovarnah Asgen in v ladjealnici skoro vsak dan stavke v podporo akciji za obnovo tovarniške delovne pogodbe.

Sindikalna federacija je izdala ti-skovno poročilo s katerim obsoja po-časnost, s katero izvajajo vladni organi sporazumno sprejete obve-z. 16. aprila letos so predstavniki vlade dosegli sporazum s sindikati o povišanju draginskih doklade, dru-zinske doklade in pokojnin, ki so nižje od 100.000 lit mesečno. Pri-stojni državni uradi niso še uresni-čili tega sporazuma in neumestno čakanje prizadeti vzbujajo upravi-čen protest. Prav tako ni še bi-lo uresničeno, kar je bilo sklenjeno 21. marca letos v zvezi s zvišanjem doklad za nesreče na delu in za brezposelnost. Sindikati upraviče-no protestirajo proti takemu zavla-čevanju političnega in birokratskega značaja in opozarjajo, da smo pred-poletnimi počitnicami, ko niti vlada, niti birokracija ne delujeta in da se utegne rešitev vseh teh vprašanj zakasnit.

Sindikat upokojencev CISL pro-testira proti načinu izplačevanja po-kojin na poštini uradih. Ko pade izplačilni dan na nedeljo, se v po-nedeljek morajo stari upokojenci vstreti pred poštnimi okenci po več-urnem čakanju. Prejšnji dan je pred poštnim uradom v Ulici Carducci nekega upokojenega vročina tako prizadela, da se je moral zateči v bolnišnico. Sindikat upokojencev zahteva bolj človeški odnos tudi v postopku izplačevanja pokojnin.

Tovarniški svet slasičarske to-varne «La Giulia» izraža, v svojem tiskovnem poročilu, zadovoljstvo, da se vsi delavci te tovarne udeleži-li akcij v podporo prizadevanjem za obnovo delovne pogodbe. Isto-časno tovarniški svet protestira pro-ti negativnemu stališču vodstva po-djetja, ki neče sočutja s sindika-tom in grozi, da ne bo izplačalo šti-rinajste plače. Tovarniški svet vabi vse delavstvo, da se še naprej pri-

zadeva in bori za dosego delavskih pravic.

Poslanec Fortuna na obisku v Trzinu

Poslanec Loris Fortuna, ki pred-seduje poslanski komisiji za promet in telekomunikacije, je obiskal v-čeraj sedež trziškega medobčinskega avtobusnega konzorcija. Sprejel ga je predsednik Vittorio Semola, ki mu je obrazložil delovanje konzor-cija in zahteve, ki jih ta ima do deželne in do osrednje vlade. Kon-zorcijske potrebe namreč še vrsto avtobusov, da bi zadostil potrebam vedno večjega prometa z delavci in dijaki.

Uspešno zaključeno praznovanje na Vrhu

V nedeljo se je s proslavo ob 30. obletnici osvoboditve zaključil na Vrhu tradicionalni piknik, ki sta ga pripravila prosvetno društvo «Dance» in domača sekcija žu-rovev. Nedeljski spored je pred-videl priložnostna govora ter na-stop godbe na pihala in pevskih zborov. Velika udeležba obiskoval-cev je poplačala trud domačin, ki so letos uspešno priredili svoj praznik. K temu sta v veliki meri

PREDLOG SENATORJA MARTINE NA SESTANKU SEKCIJSKIH TAJNIKOV

Krščanska demokracija mora obnoviti vezi s socialisti in se konfrontirati s KPI

Napad škofijskega glasila na župana De Simoneja - Čez nekaj dni volitve županov v Trzinu, Krminu in Gradišču

Krščanska demokracija noče pre-sekati vezi, ki jo še vežejo s socia-listi. To je dejal sen. Michele Mar-tina, član začasnega direktorja po-skoške Krščanske demokracije, na sestanku voditeljev in tajnikov de-mokratskih sekcij Goriske, ki je bil prejšnji večer v Zagradu. Na tem sestanku, na katerem so bili pris-otni zastopniki pokrajinskega vo-dstva Cian, Coccianni, Longo in Ja-koncic, so preučili vzroke, ki so pri-vedli do demokratskega razčlo-venja na Gorškem in tudi tiste, ki so privedli do tesnega sodelovanja med socialisti in komunisti v skoraj vseh krajih goriske pokrajine.

Kar se sodelovanja s socialisti ti-če je sen. Martina, ki ga nekateri predlagajo za pokrajinskega tajni-ka KD, poudaril, da je treba iska-ti vse možnosti sodelovanja s stran-kami leve sredine in za odprto kon-frontacijo z vsemi strankami usta-vnega loka. Martina se torej zavzema za nov način upravljanja, kjer bi prišlo do sočutja in konfrontaci-je med vsemi strankami, v glavnem z onima na levi.

Demokristjani hočejo obnoviti svo-je delovanje z aktivnejšo prisot-ostjo v raznih komponentah, »j. v šoli, med sindikati, na delovnih me-stih, v kulturnih središčih, med go-spodarskimi sloji.

Martinov poseg je le uvod v nuj-no novo življenje krščanske demo-kracije, ki je na volitvah 15. junija in tudi po njih doživela hud po-sraj, saj bo čez nekaj dni skoraj do izraza dejstvo, da je izgubila

pripomočilo lepo vreme in nezno-sna vročina, ki se je pojavila v zadnjih dneh, tako da je veliko ljudi iz okolinskih vasi prišlo na Vrh, da se nekoliko osvežijo.

Veliko obiskovalcev pa so priredi-telji imeli tudi v petek in soboto zvečer, ko sta bila na sporedu na-stop znane folklorne skupine «Kočo Racina» iz Skopja ter tekmovalne v brskoli.

Podrobneje poročilo o nedeljski prireditvi na Vrhu bomo objavili prihodnjik.

Še nekaj dni Holandci na počitnicah v Gorici

Mladi gostje iz holandskega me-sta Venlo, ki so že več kot teden dni gostje pri goriskih sovratnikih in njih družinah, so se udeležili prejšnji večer srečanja z mestni-mi upravitelji na goriskem gradu. Župan De Simone jih je sprejel skupno z nekaterimi odborniki, na-to so jim furianski folkloristi pri-kazali nekaj tukajšnjih furianskih plesov. Nizozemske mladenke in mladeniči so bili na obisku v raz-nih krajih naše dežele. Bili so v Trstu, Miljah in Redipulji, obiskali bodo tudi Benetke, v petek pa se bodo vrnili na Nizozemsko. Nekaj dni kasneje bodo goriski mladeniči šli na podobne počitnice v Venlo.

OB SODELOVANJU ŠTEVILNIH FOTOAMATERJEV

V Ljubljani bo letos tretja meddeželna fotografska razstava

Priljubljeni Fotoklub planinske zveze Slovenije ter Skupščina občine Ljubljana

Fotoklub Planinske zveze Slove-nije ter Skupščina občine Ljubljana priredita letos meddeželno foto-grafsko razstavo, na kateri lanko sodelujejo ljubiteljske fotografije iz treh obmejnih dežel Slovenije, Fur-lanije-Juljske krajine ter Koroske, Fotografska manifestacija, ki jo le-tos priprajo tretjič, hoče postati po-vezovalec med tremi obmejnimi de-želami ter med fotomateriji iz treh dežel vzpostaviti prijateljske vezi.

Pred dvesto letoma je prvo med-deželno fotografsko razstavo pri-re-dil Goriski fotografski krožek, ki je bil pravzaprav glavni pobudnik te manifestacije. Uspeh prve razsta-ve, ki je bila na zelo visoki umetni-ški ravni, je spodbudil prireditel-je, da so naslednjega leta ponovili prireditve v Celovcu, kjer je organi-zacija prevzela deželo.

Letos bo razstava v Ljubljani. Prireditelji predvidevajo, da se bo fotografskega natečaja udeležilo ve-liko fotomaterjev, saj predstavlja ta prireditve vrhunec umetniške fo-tografije. Na njej bo namreč sode-lovalo veliko priznanih fotografov, med katerimi bodo brez dvoma tu-di «mojstri» fotografije, to se pravi fotomateriji, ki so s svojimi u-metniškimi fotografijami zaslovi-li po vsem svetu. Fotografskega na-tečaja na prvo mesto se lahko ude-ležijo fotomateriji z največ štirim slikami. Slike je treba oddati naj-kasneje do 1. avgusta. Odprtje raz-stave, ki bo v prostorih Skupščine občine v Ljubljani, bo 6. septembra. K sodelovanju na tej fotografski razstavi vabimo tudi člane sloven-

skega fotokluba «Skupina 75», ki so prav na zadnji uspehi razstavi v Sovodnjah pokazali visoko umetni-sko pripravljenost.

Včeraj veliko davčnih prijav

Veliko ljudi je bilo včeraj na davčnem uradu v Ulici Filzi, kjer so izročili davčne prijavnice za lan-ske dohodke. Včeraj je bil namreč zadnji dan za prijavo teh dohodkov. Precejšen del uradnikov še vedno stavlja, nekateri pa so na dopustu. Zato so se številni davkoplačevalci poslužili možnosti, ki jim jo daje zakon, da so izročili davčne prijavi-snice ali na poštah, ali pa na pri-stojnih občinah.

Industriji za zakon o prosti coni

Predsednik zveze industrijcev Na-zario Romani, je prisostvoval te dni ločenim sestankom skupin industrij-cev slasičarjev in žganjarjev. Člani obeh skupin so razpravljali o krizi, ki je zajela ta sektor. Potrebno je poiskati nova tržišča za prodajo go-riskih izdelkov. Važno je tudi vprašanje obnove zakona o prosti coni, ki zapade konec leta. Ugodnosti proste cone dovoljujejo goriskim podjetjem, v katerih je zaposlenih tisoč ljudi, konkurenco z drugimi podjetji te stroke v državi. Nekaj mesecev pred zapadlostjo sedanjega zakona zahtevajo industriji obnovo zakona, ki pa mora biti drugače sestavljen.

Skupščina delavcev prevoznega sektorja

V soboto, 19. julija 1975 bo ob 9.30 v Vidmu (dvorana Aiace, Piaz-za della Libertà) skupščina vseh delavcev prevoznega sektorja in spediterjev Furlanije - Juljske krajine. Namen tega kongresa je določitev smernice za obnovitev delovnih po-godb tega sektorja, ki se vključuje v priprave za vsenacionalni kongres, ki bo v Genovi 25. julija.

Šolske vesti

Ravnateljske slovenske nižje sre-dnje šole «Ivan Trinko» v Gorici spo-roča, da bo vpisovanje vsak dan od 25. julija, ob 10. do 12. ure. O-benem sporoča, da bo med počitni-ca-mi šolska knjižnica odprta vsa četr-tet od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo slovenskega strokov-nega zavoda za trgovino v Gorici sporoča, da bo vpisovanje vsak dan od 25. julija od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo gimnazije-liceja «Pri-mo Trubar» in učiteljskega «Simon Gregorčič» sporoča, da bo vpisova-nje vsak dan v dopoldanskih urah od 24. julija.

Ravnateljstvo slovenske nižje sre-dnje šole «Ivan Trinko» v Gorici ob-vešča starše dijakov prvih in dru-gih razredov, da se bodo začeli v mesecu avgustu pripravljati tečaji za popravne izpise. Dijaki, ki namerava-jo obiskovati tečaje, naj se javijo najkasneje do sobote, 26. julija, na tajništvo šole, kjer dobijo urnik teh tečajev.

Na glasni deski šolskega skrbništva so objavili prednostno listino, ki poučujejo na slovenskih šolah.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Impiccato più in alto». Igrata: C. Eastwood in I. Ste-vens. Barvni film.

CORSO 17.00—22.00 «E i cannoni tu-nano ancora». R. Woods. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.

MODERNISSIMO Zaprti do 31. julija zaradi poletnih počitnic.

CENTRALE Zaprti do 28. julija za-razdi poletnih počitnic.

VITTORIA Danes zaprti.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Quella spor-ca dozzina». Barvni film.

PRINCIPE 18.00—22.00 «La notte del-la lunga paura». Barvni film.

Nora Gorica

SOCIA «Melinda», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.

SVOBODA «Prva mima noč», itali-janski barvni film ob 18.30 in 20.30.

DESKLE «Doktor živago», ameriški barvni film ob 20.00.

Včeraj-danes

Iz goriskega matičnega urada

ROJSTVA: Andrea Berlato, Grazia-no Battistella, Guglielmo Bancheri, Lu-ca Sabato, Alessandro Colautti, Mar-co Stecchina, Daniele Monaco, Fran-cesca Picillo, Ilenia Muchiut, Erik Ma-cori, Alessandro Sapi.

SMRTI: 54-letna delavka Danijela Bre-mec vd. Zulfan, 76-letna gospodi-nja Marcella Obella vd. Grusovin, 62-letni uradnik Bruno Patronico, 67-letna gospodinja Luigia Pitueli vd. Colle.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Go-ricki dežurni lekarna Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 2879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Danes ves dan in ponoči je v Tr-zinu dežurna lekarna «Alla salute», Ul. C. Cosulich, tel. 72490.

Seja konzulte posvečena vprašanju ambulantne, kanalizacije in šole

Sestanka se je udeležil predsednik občinskega podjetja dr. Marin - Občina še ni začela popravljati šolskega poslopja

Prejšnji četrtek so se v Pod-gori, pod predsedstvom Edvarda Maligoja, sestali člani tamkajšnje rajonske konzulte, da bi obravna-vali nekatera vaska vprašanja. Se-ra je bila posvečena vprašanju do-mače ambulate, ureditvi kanaliza-cije in javnega parka. Na četrtko-vem sestanku je bil prisoten pred-sednik občinskega podjetja dr. Marin.

Glede vprašanja vaskih ambulate so domačini v zadnjih mesecih u-gotovili, da zelo slabo deluje. Kot je sklenilo združenje goriskih zdrav-nikov, bi ambulantna morala delovati dvakrat tedensko, to se pravi, da bi v njej moral biti zdravnik dva-krat v tednu. V zadnjih mesecih se to ne dogaja več, tako da vaščani večkrat po več ur zamač čakajo na zdravnika, ki se sploh ne oglasi v ambulanti. Na seji konzulte so ugo-tovili, da zdravnik službuje tudi v Gorici, kar mu vzame veliko časa. Zato so sklenili, da bodo, če bo ambulant še dalje slabo delovala, poslali protestno pismo združenju goriskih zdravnikov ter bodo za-prosili za novega zdravnika.

Predsedniku občinskega podjetja so se člani rajonske konzulte prito-žili zaradi slabih naprav pri do-točnih cevah v vasi. Vsaokrat ko-dežuje, so dejali, se na nekaterih

vaških ulicah nabere toliko vode, da je promet skoraj nemogoč. Od-klar so na Kalvariji začeli dela za mestni vodovod, se je stanje še poslabšalo. Člani podgorske konzul-te so od predsednika občinskega podjetja zahtevali, naj občina takoj poskrbi za ureditev kanalizacije in odtočnih cevi, poleg tega naj dru-gam usmeri dotok vode s Kalvarije.

Marin je v tej zadevi dejal, da bo občina poskrbela za očiščenje od-točnih kanalov. Kar se pa tiče vode, ki prihaja s Kalvarije, bo to stanje trajalo, dokler ne bo vodovod zgrajen.

Sejo konzulte so posvetili tudi javnemu parku v Podgori, ki je še vedno zasebnikova last. Člani po-svetovalnega organa so zahtevali, naj občina odkupi omenjeno zemlji-šče, ki je last vrtnarja grofa At-temsa.

Pred zaključkom seje so člani konzulte ugotovili, da občina še ni začela popravljati šolskega poslop-ja, čeprav je obljubila, da bo to storila, čim se konča šolsko leto. Kot so že na prejšnjih sejah ugotovili, ima občina za ta dela na razpolago denar in zato ne vidijo razloga, ki bi preprečili pričetek del. Neka-teri člani konzulte so povedali, da je tudi tokrat šlo za prazne obju-be, tako da se bodo učenci tudi v

prihodnjem šolskem letu učili v starih in nevarnih prostorih. Ob za-ključku so sklenili, da bodo pri-hodnjo sejo sklicali konec tega meseca.

Urniki mejnih prehodov druge kategorije

Mejni preh

V ATENAH PRIPRAVLJAJO VELIK SODNI PROCES

Konec meseca pridejo na vrsto »polkovniki«

Na zatožno klop bo sedlo 21 višjih funkcionarjev bivše vojaške fašistične oblasti, ki so držali Grčijo v klesčah od aprila 1967

ATENE, 15. — Končno se bo za storilni dvignil in obsojenstvo bo zvedelo se kaj več. Voditelji vojaške hunte in organizatorji puca iz aprila 1967 se bodo pojavili pred sodiščem. In to tako rekoč od prvih obtožnic vzpostavljajo nove demokratične ureditve v državi. Papadopolos, Joannidis, Patakos, Makarezos in ostali bodo začeli soditi čez dobrih deset dni, 28. t.m. Obtožnica je huda, kot je bilo nečloveško njihovo početje. Med drugim jih obtožujejo vpletenosti v uporabo vojske, za kar se predvideva smrtna kazen, v najboljšem primeru dosmrtna ječa.

Ker gre v bistvu za zelo hude zločine, so temu sodnemu procesu že nadelali ime »grški Nürnberg«. Sodna obravnava bo v pirskega zaporu Koridalos, kjer so sicer zaprti najhujši grški kriminalci. Zanimivo pa je, da so sedanje grške oblasti svoje jetnike zaprle v boljše ječe, vendar pa jih bodo sodili v tistem zaporu, v katerega je sedanje voditelj zaprl vojaška hunta, ko je bila na oblasti.

Eno krilo zaporu, in sicer tisto, ki je namenjeno ženskam, so preuredili v sodno dvorano, ki more sprejeti 500 ljudi. To je velik prostor, toda mnogo premajhen za množico, ki bi rada prisostvovala procesu ljudem, ki so osem let tlačili grško ljudstvo.

Na zatožni klopi bo sedelo 21 obtožencev. Petdeset odvetočnikov jih bo branilo, 150 pa bo prišlo in to bo bojstranskih. Zanimanje domačega in tujega tiska je veliko, zato so se prijavili številni časnikarji iz vseh predelov sveta, pa tudi fotoreporterji in televizijski snemalci. Zato so grške oblasti poskrbele, da bo med sodno dvorano in najbližjim hotelom v Atenah »Velika Britanija«, napeljan TV kabel, da časnikarjem ne bo potrebno čepeti v sodni dvorani, ker v njej ne bo prostora, vtem ko pa bo grška javnost mogla slediti sodni obravnavi le ob dnevnih vesteh, ker neposrednega prenosa ne bo.

Obtoženci so vsaj doslej pokazali svojo neverjetno prdrnost. Človeku se vsiljuje vtis, da niso sami, da je za njih nekdo, ki je močnejši. Ne glede na to, da je svetovni tisk že kmalu po njihovem državnem udaru beležil sodelovanje ameriške CIA, je njihovo obnašanje danes dokaj prdrno. Zanimajo n.p. tudi početje, ki mu je bila priča vsa svetovna javnost. Oni, pravijo, so povsem nedolžni in njihova »revolucija« je bila izraz volje grškega naroda, ki si je hotel ustvariti novo družbeno ureditev. Še več. Grško ljudstvo naj bi si po njihovem ustvarilo nove zakone in se po teh novih zakonih tudi ravnilo. Pred preiskovalnim sodnikom so obtoženci poudarili, da če bi bilo potrebno, bi se enkrat brez oklevanja napravili to, kar so napravili 21. aprila 1967.

Seveda bi v tem primeru grško ljudstvo še huje plačalo svojo voljo do svobode in demokracije. Zaporji in koncentracijske taborišča bi bila še bolj polna, mučenje bi bilo še bolj nečloveško, skratka fasizem bi bil povrnjen.

Obtoženci se čutijo nedolžne. Štirinajst obtožencev se je celo pritožilo nad obtožnico, ki obsega 90 strani, in ki podrobno opisuje krivdo slehernega od njih in skupno krivdo. Sodišče je pritožbo štirinajstih obtožencev odklonilo in priprave za proces so prešle v zaključno fazo.

In vendar se prebivalstvo Atene

sprašuje, kaj bo sedaj rekel Papadopolos, kaj bosta rekla druga dva člana »triumvirata« Patakos in Makarezos. Sprašujejo se, kako se bo obnašal strojni polkovnik Lagas, kaj bo rekel general Rufogalis, kako se bodo izgovarjali ostali generali, polkovniki in drugi častniki. Med vsemi temi 21 visokimi častniki je še najbolj misteriozen in najbolj mračen pojav polkovnik Dimitrios Joannidis, bivši šef tajne policije, človek, ki je neposredno kriv za dogajanja ne le v Grčiji, pač pa tudi na Cipru, človek, ki je kot lutkar imel v rokah vse niti druge hunte. On je tudi zrušil svojega bivšega »gospodarja« Papadopolosa.

Po koncu glavnega procesa, ki se bo končal tem neke jeseni, sredine septembra, bo Joannidis prišel

ponovno pred sodišče. Tokrat pred civilno sodišče, in sicer zaradi zarote, ki jo je bil pripravil leta februarja. Častniki, ki so se strnili v to zaroto, so Joannidisa imenovali za svojega voditelja in Joannidis je iz zapora resnično vodil priprave za ponoven državni udar. Načrt zarote je bil zavzeti oblast in »spraviti na hladno« vse sedanje državne in politike. Nadalje je načrt predvideval, da se mora Grčija ponovno vključiti v atlantsko zvezo. Končno je načrt predvideval tudi ponovno ukinitve komunistične stranke in pozneje verjetno tudi marsikatero drugega naprednejšega političnega gibanja.

Pa ne le Joannidis, tudi kak drugi obtoženeec, med katerimi bo tudi

(Nadaljevanje na 6. strani)

Jože Cesar v občinski

Danes popoldne ob 18. uri bo v tržaški občinski galeriji odprl razstavo svojih del tržaški slikar Jože Cesar, ki bo razstavljal do 27. julija

VTISI S KRATKEGA OBISKA PO JUŽNI AMERIKI

Komorna opera teatra Colon goji večinoma klasična dela

Vrsta zelo dobrih izvajalcev - Nekaj del, ki jih druga gledališča sploh ne uprizarjajo - Občinstvo rado sprejema ta dela - Še beseda dve o načinu

Obilna žetev opernih del komornega značaja v preteklosti, narekuje velikim opernim hišam, da čedalje bolj ustanavljajo komorne scene, ki so tehnično primornejša za uprizorjanje manjših opernih del. V želji, da tudi Teatro Colon poseže v zakladnico glasbeno-dramatičnih del komornega značaja, deluje v njenem sklopu Komorna opera. Seve bi se po miniaturnem značaju takšna dela v veliki operni hiši porazgubila in ne bi dosegla zaželenega intimnega učinka. Dokler si gledališče Colon v Buenos Airesu ne bo zgradilo za to vrsto uprizorjanja primernih prostorov, deluje an-

sambel komorne opere začasno v mestnem gledališču Enrique Santos Discipolo, na tradicionalni cesti gledališče Avenida Corrientes. Večinoma uprizorjajo klasično komorno opero, ki je bila zaradi že omenjenih prevelikih dimenzij v gledališču Colon doslej zapostavljena. Svoj prostor pa so na komornem odru našle tudi popularne opere z manjšo zasedbo in intimnejšo scenografijo kot Madama Butterfly, Sevillski brivec in podobne. Razumno so jih predstavili sem iz dosedanjega velikega ambienta, ki na manjši sceni in v manjši dvorani nalete na intimnejši stik z občinstvom.

Operna de Cámara del Teatro Colon, kot se imenuje komorna

scena, posreduje bolj ali manj znana klasična komorna dela. Tako so se v času našega bivanja v Argentini vrstili tudi po svetu redko uprizorjene komične opere »Le Cantatrici Villane« (Vaške pevke) Valentina Fioravanti, komična farsa-endonejanka »Rita« in šaljiva melodrama »Il Campanello« (Zvonček) Gaetana Donizettija. Obe Donizettijevi endonejki sta bili uprizorjeni isti večer. Najbolj popularna predstava pa je bila in je še vedno opereta »El Murciélagos« (Netopir) Johanna Straussa, ki jo Buenos Airesci trumoma obiskujejo. Razen Netopirja so vse imenovane opere dela, s katerimi smo se bili privikrali srečati.

Fioravantijeve Vaške pevke so tipičen produkt časa, v katerem so na koncu 18. stoletja ustvarjali italijanski kompozitisti Cimarosa, Paisiello, Salieri in drugi. Opera je leta 1792 doživela v gledališču Fiorentini de Napoles izreden uspeh. Skoraj dve stoletja delo oblikuje razigrano nagajivo libreto in prekrasna glasba, ki je živahnostjo aludirata na resno petje, karikatura glasbene učne ure, simfonično dirigiranje in s posredno porogljivostjo parodirata operno predstavo. Vse označene značilnosti so pomene v preprosti in ne preveč izbirčni glasbeno komedijski sopeh, v katerem se vendarle bohotila smisel duhovitosti in potrebna odrska radoživost.

Današnje odkrivanje tovrstnih del iz stare opere zakladnice ni le pomembno zaradi zgodovinskega odseva časa, v katerem so ta dela nastala, ampak tudi zaradi marsikaterih odkritih vrednot in pozabi otihi lepote. Prav zaradi njih zaslužio takšna dela promic-

ljive sodobne odrske prijeme. V mnogem so se temu izognili dobri interpretatorji z lepim petjem vseh šestih vlog v predstavi znanih opernih pevcev Teatra Colon: Nelly Romantella kot Rosa, Africa De Retes v vlogi Agate, ki je v La Plati kot Marinka v Prodani nevesti doživela lep umetniški uspeh, Lucia Boero kot Giannetta ter pevci Renato Sassola kot Carlino, Angel Mattioli kot don Bucéfalo in Bruno Tomaselli kot don Marco. Izredno čisto petje protagonistov in prijetne melodije komornega orkestra je pronicljivo vodil Enrique Ricci.

Pomislekta sta sprožili sicer konkretna in pretežka realistična scena in za lahkonost delo preveč na star našin oprajoča se odrska realizacija. Živahno in s precejšnjo duhovitostjo pa je režiser Constantino Juri parodiral operno predstavo s solisti in z zborom, ki je vzbudila grozničev smeh in na koncu navdušujoče aplavze.

Ljubeč in nepretenciozno zanimiv večer sta posredovali Donizettijevi manj znani in redko izvajani operni endonejki Rita in Il Campanello. Po načinu in obdelavi sodita v tisto lahkonostno melodijami. V za okrajni se ne s svojjo pojavnostjo blestela nositelja glasovne vloge lepa in privlačna Africa De Retes, ki so di v vrsto najboljših argentinskih sopranistk.

Komična opera, ali »melodramma giocoso«, kot je kompozitist imenoval svoje delo Il Campanello (Zvonček), spada v delu se prav tako prepletajo govorno besedilo, recitativi, dialogi, lepe melodije karakterističnih arij, duetov in manjših ansamblov, v katerih blesti značilen italijanski belcanto.

Solisti, med katerimi je nastopal tudi znani Nino Falsetti, ki je v La Plati oživel odličnega Vaska v Prodani nevesti, so pod vodstvom režiserja Marcosa Cubassa in Enrique Riccija, z dobršno karakterizacijo likov in z lepim petjem oživili predstavo, čeprav kakih posebnih novosti v predstavi ni bilo čuti.

Kot vse večje operne hiše na svetu tudi Colon rad postreže svojim obiskovalcem priljubljeno J. Straussovo opereto Netopir. »El Murciélagos«, kot se imenuje v špansko-kastejskem jeziku, ki vselej privabi tudi v Argentini množico ljubiteljev vrednih melodij in duhovitih zgodb.

Komorna opera Teatra Colon goji večinoma komorna glasbena dela vedrega značaja. Svojim zvestim obiskovalcem s tem zapolnjuje vrzel po komičnih delih, ki jih v repertoarju jedkih oper na velikem odru primanjkuje. V nadaljnjem razvoju pa bodo morali posvetiti več pozornosti tendencam sodobnega gledališča, ki teži k odstranitvi konvencionalnih vezi, v katerih je bilo skozi stoletja bolj ali manj uklenjeno tradicionalno gledališče. Živimo pa v času, ko se odrska umetnost, torej tudi glasbeno gledališče, približuje živahno fazo eksperimentalnosti. Potrebno se je čim bolj približati zahtevam in razvoju sodobnega glasbenega izraza, ki se največkrat in najbolj odraža v komornih glasbeno-dramatičnih delih.

Emil Frelih

ŠKOFJELOŠKI ČEBELARJI VABIJO

Letos poteka 70 let, odkar so na pobudo ljubljanskega čebelarškega društva ustanovili v Škofji Loki čebelarstvo društvo, točneje podružnico ljubljanskega čebelarškega društva. Ustanovitev je bila 19. marca 1905, ko so se v Škofji Loki zbrali številni gorenski napredni čebelarji. S tem dnem je bila dana podlaga za nadaljnji napredek čebelarstva na tem področju. Prav tedaj je znani napredni čebelar Anton Znidaršič dal v javnost svoj panj in čebelarji so kmalu spoznali njegove prednosti za krajevne in pašne razmere in ga sprejeli, tako da je postal najbolj razširjen panj na Slovenskem.

Podružnica čebelarjev v Škofji Loki je lepo uspevala. Zanimanje za čebelarjenje je raslo, toda v tem je že prišla prva svetovna vojna in večina čebelarjev je morala obleči vojaško suknjo. Zato je bilo treba po prvi vojni začeti tako rekoč vse znova. Delo čebelarškega društva so vzeli v roke najboljši čebelarji ki so bili n. pr. učitelj Okorn, M. Vidmar in J. Zontar, ki so z besedo in peresom širili ideje naprednega čebelarstva, organizirali tečaje in predavanja, v tej dobi se je začelo tudi množično prevažanje panjev na pašo. Številni članovi je raslo, ker so čebelarji uvideli, da je v slogi moč in napredek te dejavnosti.

Toda prišla je druga svetovna vojna, z njo je ta del Slovenije prišel pod nacistični škorenj in podružnica je prenehala delovati. Mnogi čebelarji so odšli v partizane, tisti pa, ki so ostali doma, so oskrbovali tudi čebelnjake tistih čebelarjev, ki so bili v gozdu. Minila je tudi ta vojna, prišla je svoboda, ne brez trpin, kajti Okorna in Vidmarja ni bilo več. Prvi je padel kot partizan, drugi kot talec.

Začeti je bilo treba prekinjeno delo in podružnica se je preimenovala v čebelarstvo družino. Pozneje je čebelarstva družina prešla v mlajše roke, ki dejavnost prav tako dobro vodijo, tako da je čebelarstva družina v Škofji Loki ena najmočnejših v Sloveniji.

V nedeljo, 20. t.m. bo družina slavila svojo 70-letnico in ob tej priložnosti razvila tudi svoj prapor. Zato vabi na svojo slavnost vse čebelarstvo družine in čebelarstva društva Slovenije, posebej se tista društva, ki že imajo prapor. Posebno pa vabijo zamejske čebelarje Slovencev.

Program slavnosti, ki ga je pripravila čebelarstva družina Škofja Loka, predvideva naslednje: V nedeljo, 20. t.m., od 14. do 15. ure (seveda sončne ure) bo zbiranje čebelarjev in gostov pred hotelom Transturist v Škofji Loki, ob 15. uri bo šel skozi mesto sprevod na prireditveni prostor. Sledil bo nato sprejem in pozdrav gostov, pozdravni govor, razvite prapora in pripenjanje častnih trakov, končno bo na vrsti še podelitev odkritih in priznanj za služenje čebelarstvu.

Sprevid, ki bo šel skozi Škofjo Loko na prireditveni prostor, bo vsestransko zanimiv, kajti v sprevodu se bo predstavili tudi »prvi učitelj čebelarstva na svetu« slovit Anton Janša, pred njim pa se bo peljala v kočiji tudi sama cesarica Marija Terezija. Logično, da ne bosta na Anton Janša ne Marija Terezija »originalna«, pač pa bodo v Škofji Loki poskrbeli, da bo »Anton Janša« oblečen v pravo nošo izpred sto let, »Marija Terezija« pa bo prinesla v Škofjo Loko nekaj svojega starega Dunaja.

FILMSKE REVIE

Pisali smo že o založbi Quadragno Libri iz Conegliana Veneta, ki se pod dinamičnim vodstvom Maria Vignata posveča lepi knjigami z relativno nevisoko ceno. Omenili smo že dve knjigi: »Omeniti smo že dve knjigi: »Crepazza« (A proposito di Valentinia, Imitazioni di Louise Brooks) ter Kezica in Mulasa »Bogart Blues«.

Sedaj je založba izdala novo knjigo »Il signori della guerra ovvero La guerra dei signori« (3200 str.), razmišljanje o starejših uporih v vojni, ki ga je napisal Cesare Della Pietà, opremljeno pa je z lepimi barvnimi ilustracijami Dina Battaglia.

Štev. 115/116 slovenske filmske revije »Ekrani« (Dalmatinova 4/11, 6100 Ljubljana) vsebuje nekaj zanimivih kritik slovenskih filmov. Zanimiva se z intervjujem režiserja Željka Pavličevića, katerega film »Let mrtve ptice« ocenjujejo Taras Kermauner, Tone Frelih, Tone Persak, Vladimir Kocjančič in Aleš Erjavec. Zopet Kermauner in Erjavec pa pišeta o štičevem filmu »Pastirici«.

V preostali vsebini so tudi povzetki iz francoske revije »Cahiers du cinéma« in sicer iz diskusije o semiotiki, ki je pa preveč vezana na kontingentno polemiko S. G.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Trenutni pogoji zahtevajo od vas največjo sposobnost. Potrebno bo krojiti živce.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Poiskali si boste sodelavca za vaš tvegan načrt. Vesel večer v ožji družbi.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Želja, da bi prekosili svojega sodelavca, ne sme prekoriti določenih meja. Nesporazum v družini.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Lahko se lotite katerega si budi posla. sreča bo na vaši strani. Bodite plemeniti in mnogi vam bodo za to hvaležni.

RADIO VELETRIZIJA

SREDA, 16. JULIJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

18.15 Program za najmlajše: Otok kobilice
18.30 Velikan egoist — risan film
18.45 Program za mladino: POLY V BENETKAH — tretja epizoda
19.15 Športni dnevnik
Kronike dela in ekonomije, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Odkrivanje morskih globin: PUST POD MORJEM
Danes je na sporedu prvo nadaljevanje oddaje, ki bo govorila o prirodnih bogastvih podmorskih globin. Brazilija ima morsko obalo, ki se vleče v dolžino nad 3 tisoč kilometrov, in sicer vse od tropskih in subtropskih do zmernih temperatur. Srečanje toplih tokov, ki prihajajo z onstran ravnika, z mrzlimi vodami, ki prihajajo z Antarktike, ima svojevrstno posledico: v teh »pomešanih« vodah je izredno veliko življenja, začeni s planktonom pa do največjih morskih rib in sesalcev. Razne ribe, ki so ponekod v svetu že povsem izumrle, so tu še vedno navzoče. Bruno Vailati, ki je proučil te predele, je pripravil današnji program, ki je, kot pravijo strokovnjaki, zelo zanimiv.

21.40 Športna sreča
22.45 DNEVNIK in Danes v parlamentu ter Vremenska slika

DRUGI KANAL

20.30 DNEVNIK
21.00 TUTTI POSSONO UCCIDERMI
Film je režiral Henry Decoin, v glavnih vlogah pa nastopajo Francois Perier, Anouk Aimée, Franco Fabrizi, Eleonora Rossi Drago, Peter Van Eyck, Pierre Mondy itd.
Film »Tutti possono uccidermi« je francosko italijanska koprodukcija iz leta 1967. Decoin je režiser »po poklicu«, ki torej dobro pozna možnosti filmskega izražanja in to posteno izkoristi. Decoin je umrl pred šestimi leti, po dolgi, dolgi filmski karieri, ki jo je začel pravzaprav kot filmski kritik. Nato se je lotil romana in odra, nakar je bil trideset let živel za film in od filma. V postev je prišel vsak siže, od komedije do drame, pa tudi detektivka mu je prišla prav.
Film »Tutti possono uccidermi« temelji na scenariju, ki so ga napisali Decoin in njegova sodelavca Versini in Simonin. Pripoveduje zgodbo potujočega kramarja Tonyja, ki bi se rad oženil z dekletom, z Isabelo, vendar ne more, ker za to nima sredstev. Da bi prišel do denarja, sklene izvesti rop, k čemur ga vabi prijatelj Julien in nekateri tovariši. Načrt odlično uspe in peticerica si prilasti draguljev v vrednosti 500 milijonov. Toda bogastvo jim zleze v glavo in policija jih zaloti — pijane. Polica jih zato obsodi na šest mesecev zaporu, kar je vsekakor malo, toda v zapor morajo zaradi pisanstva. Toda družbena čaka, kdaj bo prišla na svobodo, da si plen razdeli. Svobode pa ne dočakajo vsi, kajti župa za drugim na dokaj misteriozen način umrejo. In zato tudi Tony trepeče za svoje življenje. Prepričan je, da jih mori njegov prijatelj Julien, ki da se hoče polastiti bogastva...
22.40 Kolesarske dirke
TOUR DE FRANCE

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

19.00 Obzornik
Vravnice dogodovčine VIKINSKA ČELADA — drugi del — mladinski film
Nekdo, ki je bil nekoč zdravnik namesto dr. Gordona, bi rad uničil Gordonovo zdravniško kariero, pri tem izkorišča tudi čudovitke Vikinega vranca.
19.40 Mladi za mlade — poučna oddaja, pripravila beograjska TV Risanica
20.10 DNEVNIK
20.30 CRNI DAN V BLACK ROCKU
Ameriški film je 1955 režiral John Sturges. V glavnih vlogah nastopajo Spencer Tracy, Robert Ryan, Ann Franciois, Dean Jagger, Walter Brumar, Ernest Borgnine, Lee Marvin itd.
Smo leta 1945, le nekaj mesecev po končani vojni. Nekdo dne se prvič po štirih letih v zakletnem mestecu nekje sredi Divjega zahoda, v kraju Black Rock, ustavi ekspresni vlak. Z vlaka stopi tujeec, ki sepa na eno nogo. Meščane prihod tuja vzemir, ker imajo slabo vest. Strah meščanov je upravičen. Tujeec, se-pavi moč, poizveduje za stetim Japoncem — Komakom, ki ga je mestni veljak Smith s pomočjo vaščanov, v času japonskega napada na Pearl Harbour linčal — enostavno zato, ker je bil Japonec. Tujeec počasi odkriva resnico in to kljub molku, kljub očiti sovražnosti vsega mesteca. Film je bil leta 1955 na festivalu v Cannesu in je tu nosilec glavne vloge Spencer Tracy prejel glavno nagrado. Seveda igra Spencer Tracy vlogo tuja — maščevalca.
22.30 Miniaturne: Gustav Janusch
22.40 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

20.55 Otroški kotiček — risani film
21.15 DNEVNIK
21.30 Mamilia — BLAZNOST ČUTIL
Dokumentarni film o najhujšem zlu — mamilih
23.00 Gostje slovenske popevke 75: The Dooly Family

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
Poročila: 7.05 Jutranja glasba.
11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 18.55 Jazz; 19.10 Avtor in knjiga; 19.30 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simfonični koncert; 21.20 Motivi iz filmov in glasbenih komedij.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.00 Folk glasba; 9.15 Popevke; 9.30 Priljubljeno jim; 10.00 Z nami je...; 10.10 Otroški kotiček; 11.30 Od melodije do melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Znanstvenopolitične aktualnosti; 15.00 Ansambel »La Vera Romanas«; 15.15 Valčki, polke in mazurke; 16.00 Orkester Casadei; 16.30 Z nami je...; 16.50 Poskočnice; 17.45 Dnevnik; 17.50 Po samopopravi poti; 18.00 Oddaja progresivne glasbe; 19.30 Domači pevci zabavne glasbe; 20.00 Prenos RL; 20.30 Pisana glasba; 21.00 Zborovsko petje; 22.00 Literarna oddaja; 22.20 Dunajski simfonični orkester; 23.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.10 Izbrani spored; 12.10 Gostje programa; 13.20 Program z Gerardo Schiaffino; 14.05 Drugi zvoki; 14.40 Radijska nadaljevanja; 15.00 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Simfonična in operna glasba; 19.36 Plošča dneva; 20.20 Radijska drama; 22.20 Ponočno na sporedu s Caterino Caselli.
II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.30 Naseljevanje; 9.50 Pesem za vsakogar; 10.35 Poletni spored; 13.35 Poletne paradijke; 14.00 Plošče; 15.00 Neapeljske pevke; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.35 Alto gradimento; 18.35 Plošče pod vedrim nehom; 19.55 Najnovejša plošča; 21.20 Poletne paradijke; 21.30 Popoff; 22.50 Človek v noči.
SLOVENIJA
7.00, 8.00, 10.00, 14.00, 16.00, 20.00 Poročila; 7.50 Rekreacija; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniški pozdravi; 10.35 Z našimi simfoniki; 11.15 Uredniški dnevnik; 12.30 Z nami doma in na poti; 14.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.30 Priporočila vama...; 15.10 Pojo operni pevci; 16.45 »Loto vrtljaki«; 17.45 Zvoki orkestra Sigurd Janssen; 18.00 Aktualnosti; 18.20 Pionirji naše sodistične in ansambelske umetnosti; 19.05 Nenavadni pogovori (ponovitev); 19.25 Predstavljam vam...; 20.40 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.50 Lahko noch, otroci!; 21.00 Koncert iz našega studia; 22.20 6. mednarodni švicarski festival jazza Montreux; 00.05 Literarni nočturno - A. Plovka; Ni umrl na konju; 06.15 Revija jugo- pevcev zabavne glasbe.

Kljub smogu v mehiškem glavnem mestu cvetlični nasadi kar bohotno uspevajo

CIUDAD MEXICO, julija. — Združeni narodi so proglasili letošnje leto za mednarodno leto ženske. Ženske oziroma njihove zastopnice pa so se zbrale v glavnem mestu Mehike na svetovni kongres, ki je trajal skoraj teden dni. Toda tokrat ne bomo govorili ne o letu ženske, ne o njihovem kongresu v Ciudad Mexico, pač pa o samem glavnem mestu te velike dežele.

Vse drugače si Evropejec zamisli Mehikanca. Pred očmi ima debelušnega človeka s klubokom s širokimi kraji, ki dremle nekeje v senci. Pa ni tako. Ciudad Mexico in njegovi ljudje dajo človeku vse drugačen vtis. Morda zato, ker nismo prišli ob pravem času, ker nismo prišli v žgočem poletju. Ko smo prispeli sem, smo se srečali z dežjem, kot smo ga imeli doma.

In vendar se ne moremo ustavi le pri takšnem mestu, pri takšni podobi. Ljudje mi tu pravijo, da je glavno mesto Mehike najbolj fantastično mesto na svetu. Da je to mesto zbralo v sebi vsa nasprotja sveta.

Zjutraj je nebo popolnoma vedro, vendar brez sonca, kajti 80 odst. mehiške industrije je zbrane v glavnem mestu in bodimo brez skrbi, da niti oblast, pa niti kdo drugi ni poskrbel za ustrezne filtre. Zato prekriva mesto velika kupa smoga, ki ne dopušča sončnim žarkom, da bi prodrl do ulic in parkov, lepih, čudovitih avenij. In tu smo že sredi prvega kontrasta. Kljub temu, da mesto prekrivajo megla, prahu, dima, strupov, je mesto polno parkov in cvetlic, ki bohotno cvetijo skozi vse

leto, vseh dvanajst mesecev.

Drugi kontrast: mesto je živahno, ljudje na neverjetno mirni. Kako? Najprej nekako o avtomobilu in gorivu. Omenili smo smog, za katerega krivijo tovarne oziroma njihove dimnike, toda nič boljše niso Mehikanci — avtomobilisti, posebno kar predelujejo tu nafto »na svoj način«. Bencin je zelo slab, nizkokotanski in se z vozili širi nič kaj prijeten vonj. Recimo raje smrad. Zato ti gre roka avtomatično v žep in si z robčkom mašiš nos. Pa ne zaleže, saj moraš vendarle dihati, vrhu tega prodre bencinski smrad povsod. Kljub temu cvetice cvetijo vse leto. Ljudi pa dim iz izpušnih cevi sploh ne moti.

Rekli smo, da je avtomobil skoraj za smog. Verjetno bi avtomobil ne bil toliko skriv, če bi ne bil tudi njegov sofer takšen, kakršen je. Mehikiško glavno mesto, pravzaprav veliki konglomerat, v katerem živi od 10 do 12 milijonov ljudi, ni mesto v našem smislu. Pri nas, posebno v velikih mestih, se mora promet naglo odvijati. Tu pa gre tako kot se komu zljubi. Predvsem mesto nima svojega prometa oziroma prometne mreže, razen treh podzemskih železnih in nekaj avtobusov. Ostalo je prepuščeno zasebniku in takšnim. Menda ga ni večje tako slaba na svetu, ki bi imelo tako slabo javni promet. Avtobus je zares stane malo, za en pesos se boš vozil kilometre in kilometre dolgo, toda prišel boš, kadar boš pač prišel, kajti v avtobus se nagne toliko ljudi, da jih četrtina obvisi na vratih in vozilo se

ne premakne.

Pa ne le to, tudi sicer promet pogosto obstane. Kolone in kolone avtomobilov rinejo počasi dalje, toda v trenutku, ko pride nekdo do kakega čeprav neznatnega incidenta, se vse blokira. Majhno trčenje ali kaj podobnega zavre promet. Če si tedaj na poti proti letališču ali proti železnici, si postaji, ker te pot vodi dalje, se kar odpoveš svojim načrtom, ker ne boš prenilil nikamor. Za to pa ne zvrčati krivde na takista. Ne more ti pomagati, saj občepljo v takšnem prometu tudi resili Rdečega križa, gasilski avtomobili, celo policija. Dokler se vse ne bo razvzlozilo »ko normalni pot«, ni kaj početi.

KOLESARSTVO

Lepa zmagaja Lopeza - Carrila v Avoriazu

Danes odločitev v vožnji na kronometer

Si je Eddy Merckx pravočasno opomogel? - Hude zamude Italijanov

MORZINE - AVORIAZ, 15. — Zadnja alpska etapa letošnjega «Toura» je dirkača vodila preko serije gorstih prelazov od katerih sta bila vzpona na Col de la Madeleine (1993 m) in na cilja v Avoriazu (1800 m) ocenjena s težavnostjo prve stopnje. Po večeršnjem podvigu Francoza Theveneta in po hudem porazu svetovnega prvaka Merckxa, se je pričakovalo, da bo rumena majica tudi v tej etapi napadla Belgijca in si skušala pridobiti še nekaj naskoka, ki bi ji zadostoval za mirno vožnjo na kronometer in za lagodne zaključne nižinske etape.

Merckx pa je še enkrat pokazal, da se ne da kar tako. Vseskozi je napadal Theveneta in si nekaj prednosti pridobil predvsem v spustih, kjer je bila njegova vožnja skorajda samonarna. Francoz je sicer vse napade konec koncev odbil, v naletu najboljših pa je Thevenetu povsem zmanjkalo moči in belgijski as je pridobil na lestvici 2 sekundi. Naskok je sicer nepomemben, kaže pa, da je Thevenet verjetno dal preveč energij v obrambi rumene majice.

Etapno zmago je osvojil povsem zaslužen španski kolesar Lopez Carril, ki je bil skupaj z rojakom Galdosom ves čas v ospredju dirke.

Hud poraz sta v tej etapi doživela Italijana Gimondi in Moser, ki sta cilj dosegla 4'33" za zmagovalcem Lopezom Carrilom. Gimondi je ohranil na lestvici peto mesto, za eno mesto pa je nazadovl mlajši Moser.

Danes bodo kolesarji prevozili zadnjo etapo na kronometer dolgo 40 km od Avoriaza do Chata. Etapa vsebuje tudi težji vzpon in je po mnenju izkušenecov vsaj na papirju primernejša za Theveneta kot za specialista Merckxa. Sicer misli Thevenet na ugodnejšem terenu le na uspešno obrambo. Merckx bo nevarno dal vse iz sebe. Pred dnevi je nosil rumeno majico je računal na 40' - 50' naskoka, sedaj pa ko ima vodo pri grlu in ko je spoznal znake utrujenosti pri Thevenetu so njegovi cilji gotovo višji. «Tour» bo dobil novega kislisa le če bo Merckxu uspelo odščitati kak pol drugo minuto. Belgijec bo imel nato pred končno krožno vožnjo v Parizu na razpolago tri dolge etape.

Vrstni red 17. etape:
1. Lopez Carril (Sp.), ki je 225 km od Valloira do Morzine - Avoriaza prevozil v 7.23'38" s povprečno hitrostjo 30,431 km na uro
2. Van Impe (Bel.) zaost 2'11"
3. Merckx (Bel.) 3'44"
4. Zoetemelk (Niz.) 3'45"
5. Thevenet (Fr.) 3'46"
6. Fuchs (Šv.) 3'50"
7. Pollentier (Bel.) 4'08"
8. Delisle (Fr.) 4'17"
9. Janssens (Bel.) 4'33"
10. Gimondi (It.) 4'33"
11. Moser (It.) 4'33"
Skupna lestvica po 17. etapi:
1. Thevenet (Fr.) 88.34'16"

NOGOMET

Dejavnost na krasu

Po 13-letnem počitku Repen boljši od Briščkov

Zmagali so tudi leta 1962: 3-2

V nedeljo popoldne se je ob repenskem nogometnem igrišču zbralo nekaj 200 gledalcev, da bi po 13 letih ponovno sledili dvoboju med Repencem in izbrano vrsto iz Briščkov. Zasluzeno so zmagali Repenci z rezultatom 3:0.

Napadali so močno že v prvem polčasu, briškova obramba pa je bila vedno na mestu. Končno je Galumba iz neposredne bližine prvič zatresel mrežo nasprotnikov.

Sveže moči so dali Repencem v drugem polčasu nov nalet in drugi gol je padel v 56. minuti iz enajstmetrovke. Zakrivil jo je branilec Puš, ki je brez usmiljenja pokosil v kazenskem prostoru Cokca. Kmalu nato so imeli Briškovci možnost, da razliko zmanjšajo, vendar Badiček pa je bil na mestu. Tretji gol za Repence je dosegel Merelj.

Postavi:
REPEN: Badiček, Malta, Mafija, Koblica, Telegram, Kiklav (Zagca), Kokec (Cvek), Takseln (Pokline), Merelj, Palir (Galumba), Ibre (Laštra).

BRIŠKI: Magnet, Drnjula, Priromski, Šerifo (Rulo), Puš, Bidel (Kordela), Pak, Kamel, Kokolo, Slanca, Tentativo.

Sodil je Binčec z Opčin.

«Kje so časi, kje so dnovi,» deje Bolé, «ko smo Slave mi sinovi — takole vrteli se?»

»Prej ste pa hoteli?» očita guvernanata.

»Ker sem se nadejal da bo kaj somišljenikov. Pa prijatelj Meden se ne gane in doktor, oh — ti doktor, ti jezični doktor!»

Vsi so se ozirli v Hrasta.

»Kaj je?» vpraša le-ta, kakor bi se vzdramil iz težkih sanj.

»Plesat pojdi, prijatelj!»

»S kom?»

»O ti živa raztresenost! Gospa in gospodičen na izbor, pa vprašaj: s kom! Oprostito, milostiva, vi ste mu gotovo nekoliko spominov iz njegovih koncipientovskih let pogreli, da je moč tako zamišljen. Jaz poznam to.» Pod košatim jesenom je bilo ravno toliko mračno, da nihče ni opazil temne rdečice, ki je oblika pri teh Boletovih besedah Katinki lice. Doktor pa je bil zdaj trden.

»Prav imaš,» dejal je naglo, »zamisli sem se skoro v ona leta; lepa so bila, lepša morda nego —» Končati ni mogel, kajti ugledal je pred seboj guvernanata, katera pri njegovem odgovoru ni obrnila oči od njega.

«TOUR DE FRANCE»

«El gran renegado» med dolarji in revščino

Mamilo za ljudske množice v službi kapitala

Kot je pri nas dvignila dosti prahu zadeva o dveh milijardah za Savoldija je še prej v Latinski Ameriki vzbudila razne komentarje pogodbe Peleja z ekipo «Cosmos» iz New Yorka. Kot je znano bo prejel Pelé za tri sezone po 6 mesecev vsaka štiri milijone in pol dolarjev. Uprava «Cosmosa» mu bo plačala tudi dva milijona in pol davkov. Na njegovo razpolago bodo še razkošna rezidenca, zasebno letalo, jahta, telesna straža in opremljena pisarna v trgovskem središču New Yorka od koder bo Pelé lahko nadzoroval svoje gospodarske interese.

Kubanska revija «Bohemia» je dala o Peleju sliko katere mi nismo vajeni, je pa gotovo tako blizu resnici, da v človeku, kateremu gre do svobodne in kritične presoje, spre-

Posebno zanimanje velja za 100 m, kjer bo prvič v Evropi nastopil komaj 18-letni McTeear, veliko odkritje letošnje sezone s časom 9"9 na 100 metrov. Zanimiv bo tudi tek na 400 m čez ovire. Poleg Boldinga, Nalleta in Aki-Bue bo tekel tudi Sovjet Savcenko, ki spada med boljše v Evropi.

Na startu bodo tekmovalci iz Avstralije, Sovjetske zveze, ZDA, Fran-

cije, Bolgarije, Švice, Češkoslovaške, Romunije, Poljske, Vzhodne Nemčije, Ugande, Gvajane, Madžarske, Kenije in seveda Italije.

Med drugimi bo prisotna večja ameriška skupina kluba «South pacific coast», v kateri so svetovni rekorder Stones, Bolding, Williams, Woods, McTeear in drugi. Nastopila bosta tudi odlična Francoza Nallet in Drut ter običajni obiskovalec italijanskih tekmovalcev Aki-Bue.

Pred SP v CALIJU

Strogi kriteriji izbire preprečili jugoslovanskim plavalcem nastop

Norme so bile postavljene kot jasna prepoved nastopa in ne kot stimulacija

Komisija za mednarodne zveze in strokovni svet plavalne zveze Jugoslavije sta zavzela stališče, da se jugoslovanski plavalci in plavalke ne udeležijo letošnjega svetovnega prvenstva v Caliju. Odločitev na prvi pogled ni presenetljiva, ker jugoslovanski plavalci v mednarodni konkurenci nikakor ne more doseči vidnejših uspehov in se zato mora odreči sicer privlačnemu potovanju v daljino Kolumbio. Zanimivejši pa so razlogi, ki so privedli do take odločitve.

Prvi je prav gotovo kriterij za izbor reprezentance, po katerem bi morali kandidati izpolniti nemo enake tistim za olimpijske igre v Montrealu in poleg tega jamčiti uvrstitev v finale. Drugi razlog je bil, da je med svetovnim prvenstvom in balkanskimi igrami preveč časa in da bi udeleženci SP med časom izgubili najboljšo formo v škodo važnejšega merjenja moči na Balkanu.

Postavljene norme so bile izredno ostre in nerealne za štanja jugoslovanskega plavanja, ki išče še vedno svoje mesto v družbi. Zato so bile norme praktično diplomatsko sredstvo za dejansko prepoved nastopa in ne stimulacija k treningu in doseganju boljših rezultatov.

Zajemanje finala je bilo vrhu tega še groba šala na račun kakega plavalca, kateremu bi morda le uspe-

lo doseči normo. Današnje stanje vrstunskega plavanja niti svetovnim rekorderjem ne jamči nastopa v finalu, ker je izenačenih plavalcev na pretek. Odločitev je zato pri plavalcih in javnosti izpadla dokaj neokusno.

Izvit je tudi razlog o prevelikem časovnem razmahu med svetovnim prvenstvom in balkanskimi igrami. Ker bi se tekmovalci v Caliju udeležili na vsak način največ trije plavalci bi tako strnjena skupina nikakor ne mogla vplivati na rezultat cele reprezentance na balkanskem tekmovalstvu.

Upoštevanji niso bili niti pogoji plavalcev za trening, ki so pozimi bolj šli kot poleti. Pozimi imajo plavalci na razpolago sicer kratke 25-metrске bazene in sezona je dolga kar 8 mesecev, poleti pa morajo upati na lepo vreme in toplo vodo ter samo na 4 mesece možnosti vadbe. Zgodi se tako, da se vsako zimsko zabeleži na pretek, ki pa v poletnih mesecih splahni.

Zmanjševanje reprezentance zaradi stroškov ali povečevanje zaradi zemljepisne bližine nujno povzroča improvizacijo pri določanju kriterijev za vsak primer posebej in v posebne stalni vir nasprotujoči si tež. Posebno malo se je upoštevalo dejstvo, da plavalce mednarodne vrednosti nujno potrebuje kakovostne nastope za izboljšanje svojih rezultatov. Nekaj reprezentanci nastopov mu nikakor ne more zadostovati.

K vsemu pa je treba dodati še to: Zagrebčan Zdravko Divjak je pred kratkim v ZDA na 100 m prsno dosegel odlične čas 1'08"4 in izpolnil normo za svetovno prvenstvo. Rezultat je res dober in Divjak bi mirno lahko nastopil tudi v Caliju, čeprav ne daje nobenega jamstva za finale. Namesto, da bi se pri plavalcih zvezi veselili takega dosežka so se znašli v hudi zadregi, ker so že določili, da se Jugoslavija prvenstva ne bo udeležila.

Sklep je malo razveseljujiv. Jugoslavija sicer nikoli ni bila plavalna velesila, v svoji zadnji zgodovini pa ima le zlato in srebrno kolajno z olimpijskih iger v Mehiki in investicija v organizacijo svetovnega prvenstva pred dvema letoma v Beogradu se je nedvomno izkazala kot družbeno zgrešena, saj bi se ista sredstva lahko preusmerila na boljše organizacijo celotnega plavalnega športa.

SMUČANJE

MILAN, 15. — Po «nižinskem» poletnem treningu je italijanska smučarska zveza povabila na skupne priprave na prelaz Stelvio specialiste v slalomu in veleslalomu Amplatza, Bielerja, De Chieso, Confortolo, Gro-

»Oho! Ti postajaš sentimentalni! To je sumljivo,» oporeka Bolé.

»Kaj še!» oglaš se Majaron na drugem kraju, užigaje svojo na novo natlačeno pipo. »Jaz tudi pravim, da je bilo časih lepše nego dandanes. Pivo je bilo v ceno, zajcev toliko ko koblice!»

»Da, da, gospod sodnik; pa doktor ne govori o starih časih, nego o svojih koncipientovskih letih. Takrat je sicer tudi pivo pil, zajcev pa ni streljal!» zavrne med glasnim smehom Bolé.

Veselos v družbi se še ni bila podela, ko švigne gori na prostoru, kjer so prej pokali topiči, svetla raketa v zrak.

»Ah, umetelni ogenj! Krasno, izvrstno,» kličejo nekateri in vsi vstanejo ter se napote izpod drevja pod milo nebo.

Guvernanata se počasi zavijala v širok robec ter od strani gledala, kaj bodo storili doktor. Pričakovala je, da pristopi k njej, kajti ves popoldan jo je bil očitno zanemarjal. Pa ta je ravnil tudi polagoma ter pomagal Ilovski odeti zavijalo. Bolé je govoril z okrajnim glavarjem in pri tem pozabil tujko. Meden pa je bil pozoren in nakrat je stal poleg Elze ter ji pomolil roko. Odreči ni mogla, pa videla je, vtem ko se je obrnila z Medenom na prosto, da vodi doktor Ilovsko za njima.

Na planem so postali ter gledali umetelni ogenj; vsaka raketa, vsak bengaljski plamen je bil pozdravljen z burnim odobravljanjem; zlasti Koren, ki je bil nekoliko pijan, klical je venomer: »Živio!» in tako ves pevski zbor za njim. Med tem krikom in vikom so podnetili velikansko grmado smrečja, nocojšnji kres, in visoko plapolajoči ogenj je kmalu razsvetljeval vso okolico; vmes pa so gmeli topiči in cvilele gosli in harmonika.

KAJ MENIJO O PELEJU KUBANCI

«El gran renegado» med dolarji in revščino

Mamilo za ljudske množice v službi kapitala

Kot je pri nas dvignila dosti prahu zadeva o dveh milijardah za Savoldija je še prej v Latinski Ameriki vzbudila razne komentarje pogodbe Peleja z ekipo «Cosmos» iz New Yorka. Kot je znano bo prejel Pelé za tri sezone po 6 mesecev vsaka štiri milijone in pol dolarjev. Uprava «Cosmosa» mu bo plačala tudi dva milijona in pol davkov. Na njegovo razpolago bodo še razkošna rezidenca, zasebno letalo, jahta, telesna straža in opremljena pisarna v trgovskem središču New Yorka od koder bo Pelé lahko nadzoroval svoje gospodarske interese.

Kubanska revija «Bohemia» je dala o Peleju sliko katere mi nismo vajeni, je pa gotovo tako blizu resnici, da v človeku, kateremu gre do svobodne in kritične presoje, spre-

Posebno zanimanje velja za 100 m, kjer bo prvič v Evropi nastopil komaj 18-letni McTeear, veliko odkritje letošnje sezone s časom 9"9 na 100 metrov. Zanimiv bo tudi tek na 400 m čez ovire. Poleg Boldinga, Nalleta in Aki-Bue bo tekel tudi Sovjet Savcenko, ki spada med boljše v Evropi.

Na startu bodo tekmovalci iz Avstralije, Sovjetske zveze, ZDA, Fran-

cije, Bolgarije, Švice, Češkoslovaške, Romunije, Poljske, Vzhodne Nemčije, Ugande, Gvajane, Madžarske, Kenije in seveda Italije.

Med drugimi bo prisotna večja ameriška skupina kluba «South pacific coast», v kateri so svetovni rekorder Stones, Bolding, Williams, Woods, McTeear in drugi. Nastopila bosta tudi odlična Francoza Nallet in Drut ter običajni obiskovalec italijanskih tekmovalcev Aki-Bue.

Pred SP v CALIJU

Strogi kriteriji izbire preprečili jugoslovanskim plavalcem nastop

Norme so bile postavljene kot jasna prepoved nastopa in ne kot stimulacija

Komisija za mednarodne zveze in strokovni svet plavalne zveze Jugoslavije sta zavzela stališče, da se jugoslovanski plavalci in plavalke ne udeležijo letošnjega svetovnega prvenstva v Caliju. Odločitev na prvi pogled ni presenetljiva, ker jugoslovanski plavalci v mednarodni konkurenci nikakor ne more doseči vidnejših uspehov in se zato mora odreči sicer privlačnemu potovanju v daljino Kolumbio. Zanimivejši pa so razlogi, ki so privedli do take odločitve.

Prvi je prav gotovo kriterij za izbor reprezentance, po katerem bi morali kandidati izpolniti nemo enake tistim za olimpijske igre v Montrealu in poleg tega jamčiti uvrstitev v finale. Drugi razlog je bil, da je med svetovnim prvenstvom in balkanskimi igrami preveč časa in da bi udeleženci SP med časom izgubili najboljšo formo v škodo važnejšega merjenja moči na Balkanu.

Postavljene norme so bile izredno ostre in nerealne za štanja jugoslovanskega plavanja, ki išče še vedno svoje mesto v družbi. Zato so bile norme praktično diplomatsko sredstvo za dejansko prepoved nastopa in ne stimulacija k treningu in doseganju boljših rezultatov.

Zajemanje finala je bilo vrhu tega še groba šala na račun kakega plavalca, kateremu bi morda le uspe-

lo doseči normo. Današnje stanje vrstunskega plavanja niti svetovnim rekorderjem ne jamči nastopa v finalu, ker je izenačenih plavalcev na pretek. Odločitev je zato pri plavalcih in javnosti izpadla dokaj neokusno.

Izvit je tudi razlog o prevelikem časovnem razmahu med svetovnim prvenstvom in balkanskimi igrami. Ker bi se tekmovalci v Caliju udeležili na vsak način največ trije plavalci bi tako strnjena skupina nikakor ne mogla vplivati na rezultat cele reprezentance na balkanskem tekmovalstvu.

Upoštevanji niso bili niti pogoji plavalcev za trening, ki so pozimi bolj šli kot poleti. Pozimi imajo plavalci na razpolago sicer kratke 25-metrске bazene in sezona je dolga kar 8 mesecev, poleti pa morajo upati na lepo vreme in toplo vodo ter samo na 4 mesece možnosti vadbe. Zgodi se tako, da se vsako zimsko zabeleži na pretek, ki pa v poletnih mesecih splahni.

Zmanjševanje reprezentance zaradi stroškov ali povečevanje zaradi zemljepisne bližine nujno povzroča improvizacijo pri določanju kriterijev za vsak primer posebej in v posebne stalni vir nasprotujoči si tež. Posebno malo se je upoštevalo dejstvo, da plavalce mednarodne vrednosti nujno potrebuje kakovostne nastope za izboljšanje svojih rezultatov. Nekaj reprezentanci nastopov mu nikakor ne more zadostovati.

K vsemu pa je treba dodati še to: Zagrebčan Zdravko Divjak je pred kratkim v ZDA na 100 m prsno dosegel odlične čas 1'08"4 in izpolnil normo za svetovno prvenstvo. Rezultat je res dober in Divjak bi mirno lahko nastopil tudi v Caliju, čeprav ne daje nobenega jamstva za finale. Namesto, da bi se pri plavalcih zvezi veselili takega dosežka so se znašli v hudi zadregi, ker so že določili, da se Jugoslavija prvenstva ne bo udeležila.

Sklep je malo razveseljujiv. Jugoslavija sicer nikoli ni bila plavalna velesila, v svoji zadnji zgodovini pa ima le zlato in srebrno kolajno z olimpijskih iger v Mehiki in investicija v organizacijo svetovnega prvenstva pred dvema letoma v Beogradu se je nedvomno izkazala kot družbeno zgrešena, saj bi se ista sredstva lahko preusmerila na boljše organizacijo celotnega plavalnega športa.

SMUČANJE

MILAN, 15. — Po «nižinskem» poletnem treningu je italijanska smučarska zveza povabila na skupne priprave na prelaz Stelvio specialiste v slalomu in veleslalomu Amplatza, Bielerja, De Chieso, Confortolo, Gro-

»Oho! Ti postajaš sentimentalni! To je sumljivo,» oporeka Bolé.

»Kaj še!» oglaš se Majaron na drugem kraju, užigaje svojo na novo natlačeno pipo. »Jaz tudi pravim, da je bilo časih lepše nego dandanes. Pivo je bilo v ceno, zajcev toliko ko koblice!»

»Da, da, gospod sodnik; pa doktor ne govori o starih časih, nego o svojih koncipientovskih letih. Takrat je sicer tudi pivo pil, zajcev pa ni streljal!» zavrne med glasnim smehom Bolé.

Veselos v družbi se še ni bila podela, ko švigne gori na prostoru, kjer so prej pokali topiči, svetla raketa v zrak.

»Ah, umetelni ogenj! Krasno, izvrstno,» kličejo nekateri in vsi vstanejo ter se napote izpod drevja pod milo nebo.

Guvernanata se počasi zavijala v širok robec ter od strani gledala, kaj bodo storili doktor. Pričakovala je, da pristopi k njej, kajti ves popoldan jo je bil očitno zanemarjal. Pa ta je ravnil tudi polagoma ter pomagal Ilovski odeti zavijalo. Bolé je govoril z okrajnim glavarjem in pri tem pozabil tujko. Meden pa je bil pozoren in nakrat je stal poleg Elze ter ji pomolil roko. Odreči ni mogla, pa videla je, vtem ko se je obrnila z Medenom na prosto, da vodi doktor Ilovsko za njima.

Na planem so postali ter gledali umetelni ogenj; vsaka raketa, vsak bengaljski plamen je bil pozdravljen z burnim odobravljanjem; zlasti Koren, ki je bil nekoliko pijan, klical je venomer: »Živio!» in tako ves pevski zbor za njim. Med tem krikom in vikom so podnetili velikansko grmado smrečja, nocojšnji kres, in visoko plapolajoči ogenj je kmalu razsvetljeval vso okolico; vmes pa so gmeli topiči in cvilele gosli in harmonika.

Doktor se je bil z Ilovsko malo oddaljil od velike gneče ter pri tem tudi izgubil Boletove, pa zdaj mu ni bilo do tega, iskati jih. Postal je s Katinko na robu planote in od tod sta oba molče zrla v velikanski kres, ki je gorel ravno pod njima. Rdeči blesk je barval tudi blede lice mlade žene, in ko je Hrast malo od strani pogledal tja, dejal bi si bil skoro, da to stoji nekdanja njegova Katinka poleg njega, a ne ta tujčeva žena. In zdaj mu je prišlo zopet v misel, da plava v burnem toku: le naprej! Ves ta vrišč in krik okoli, ogenj in neprenehano streljanje, vse to ga je moralo razburiti, ko bi tudi te krasne žene ne vodil za roko; pa ona, ona!

»Nikdar nisem mislil, da vas bom kdaj tako srečal, kakor se je zgodilo danes.» Rekel je to, kakor bi se bil vrgel dalje z namenom: aló, zdaj skočimo čez katarakt!

Ozrla se je nanj; sama sta stala tamkaj, petnajst korakov naokoli ni bilo nikogar. Pa ta pogled! To ni bil kresov plamen, ki je odseval v njenih temnih očeh; ne, ne, to je bil nekov skrivnostni žar, ne svetel, nego temen in pekoč. Hrastu je zavrelo po vseh udih, pa vendar je stal tako lesen in nem pred njo. Še glavo je povesil.

»Tudi jaz ne,» deje potem ona mrzlo.

»Tudi vi ne,» ponavljal je mehanično za njo.

Polastil se ga je čut, da se potaplja.

»Tudi vi ne?» vprašal je čez nekoliko trenutkov z zamolklim glasom.

»Čemu tudi?» deje ona malomarno. »Tudi časa nimam premišljevali nekdanje dni.« Pa gledala je v tla pri teh besedah in zato je njemu vzrastel zopet pogum ozreti se v njo.

»A jaz sem se spominjal mnogokrat, mnogokrat, verujte mi! Tako sam sem tu, tako grozno sam in tako —» Hotel je reči «nesrečeno»; pa te besede ni mogel izustiti.

Borova mladinska ekipa, ki je osvojila prvo mesto na turnirju Poleta. Zgoraj, od leve proti desni: Sergij Parovel, Aleksander Mazzucca, Andrej Udovič, Renato Furlan, Franko Perko in trener Renato Štokelj. Spodaj: Peter Žerjal, Edi Kosuta, Robi Klobas (kapetan), Karel Ražem in Bruno Furlan.

KOŠARKA

OD SOBOTE DO PONEDELJKA NA OPČINAH

Borovi košarkarji dvakrat uspešni

Sosič in Vitez najboljša strelca

Le zadnji srečanja sta odločali o končnem zmagovalcu obeh turnirjev

ŠD Polet je ob zaključku letošnje športne sezone priredilo poleg zelo uspele kotalarske revije tudi dva turnirja za naraščajnike in mladince. Tekme so se odvijale od sobote do ponedeljka in prav zadnji dan je odločal o končnem zmagovalcu obeh turnirjev. Borovci so bili zaradi boljšega količnika v koših uspešni tako med naraščajniki kot med mladinci.

NARAŠČAJNIKI

Turnirja naraščajnikov so se udeležili tri ekipe: Bor, Kontovel in Polet. Zanimivo je, da je vsaka ekipa dosegla po eno zmago. Borovci so v zadnjem dnevu visoko premagali Kontovel, ki pa je nastopal z zelo okrnjeno postavo, in je tako zaradi boljše razlike v koših osvojil prvo mesto na tem turnirju.

Nedvomno najzanimivejša je bila druga tekma na sporedu, ko sta se v nedeljo spoprijeli ekipi Poleta in Kontovela. Klavdij Starec in ostali so po razburljivih razpletih na igrišču premagali domačine le s točko razlike.

Polet pa je v uvodnem srečanju turnirja premagal Bor s trinajstimi točkami razlike. Vsi ti razpleti pa zgornjo kažejo, da so si bile ekipe dokaj izenačene.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNE ODESK ZA JUDO, OBVEŠČA VSE MLADINCE NA GORIŠKEM, DA SE JE ŽE PRIČELO VPISOVANJE ZA TRENINGE JUDA. KOGAR TO ZANIMA, NAJ SE VPISJE PRI ODBORNIKIH DRUŠTVA IN SICER VSAK DAN OD 20. URE DALJE V STARI ŠOLI V SOVODNJAH.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNE ODESK ZA JUDO, OBVEŠČA VSE MLADINCE NA GORIŠKEM, DA SE JE ŽE PRIČELO VPISOVANJE ZA TRENINGE JUDA. KOGAR TO ZANIMA, NAJ SE VPISJE PRI ODBORNIKIH DRUŠTVA IN SICER VSAK DAN OD 20. URE DALJE V STARI ŠOLI V SOVODNJAH.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNE ODESK ZA JUDO, OBVEŠČA VSE MLADINCE NA GORIŠKEM, DA SE JE ŽE PRIČELO VPISOVANJE ZA TRENINGE JUDA. KOGAR TO ZANIMA, NAJ SE VPISJE PRI ODBORNIKIH DRUŠTVA IN SICER VSAK DAN OD 20. URE DALJE V STARI ŠOLI V SOVODNJAH.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNE ODESK ZA JUDO, OBVEŠČA VSE MLADINCE NA GORIŠKEM, DA SE JE ŽE PRIČELO VPISOVANJE ZA TRENINGE JUDA. KOGAR TO ZANIMA, NAJ SE VPISJE PRI ODBORNIKIH DRUŠTVA IN SICER VSAK DAN OD 20. URE DALJE V STARI ŠOLI V SOVODNJAH.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNE ODESK ZA JUDO, OBVEŠČA VSE MLADINCE NA GORIŠKEM, DA SE JE ŽE PRIČELO VPISOVANJE ZA TRENINGE JUDA. KOGAR TO ZANIMA, NAJ SE VPISJE PRI ODBORNIKIH DRUŠTVA IN SICER VSAK DAN OD 20. URE DALJE V STARI ŠOLI V SOVODNJAH.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNE ODESK ZA JUDO, OBVEŠČA VSE MLADINCE NA GORIŠKEM, DA SE JE ŽE PRIČELO VPISOVANJE ZA TRENINGE JUDA. KOGAR TO ZANIMA, NAJ SE VPISJE PRI ODBORNIKIH DRUŠTVA IN SICER VSA

FOGUMNA RAZSODBA KAZENSKEGA SODIŠČA V POTENZI

ŠTIRI LETA ZAPORNE KAZNI SENATORJU MSI FRANCU

Sodniki so spoznali zloglasnega vodja kalabrijskih «boia chi molla» za krivega spodbujanja k zločinu, apologije zločina in obrekovanja ter mu zato tudi prepovedali za pet let službo v javnih uradih

POTENZA, 15. — Po šestih urah posvetovanja je kazensko sodišče v Potenzi obsodilo na štiri leta zaporne kazni misovskega senatorja Ciccio Franca. Sodniki so ga spoznali za krivega vrste kaznivih dejanj, med katerimi spodbujanja k zločinu, apologije zločina in obrekovanja ter vrste manjših prekrškov. Zaradi tega so mu poleg zaporne kazni prisodili še osem tisoč lir globo ter mu za pet let prepovedali službo v javnih uradih.

Proces, ki se je zaključil danes pred kazenskim sodiščem v Potenzi, se nanese na fašistične izgrede leta 1972 v Reggio Calabria, ki so terjali dve človeški žrtvi in na desetini ranjenih poleg velike gromote škoda. Senator Ciccio Franco je bil prijavljen sodišču zaradi nezasiš-

nega letaka, ki ga je dal nalepiti tedaj po vseh mestnih ulicah in ki je spodbujal prepeče k nasilnim izpadom, ter zaradi vrste zborovanj, na katerih je podžgal bes svojih zloglasnih pristašev «boia chi molla». Skupaj z njim so na zatožni klopi sedeli komaj izvoljeni misovski deželni svetovalec za Kalabrijo Renato Medute ter Raffaele Mamoliti, Santo Sortino in Antonio Pulitano, ki so bili obtoženi obrekovanja in spodbujanja k nasilju.

Ciccio Franco, ki ga je MSI kandidiral za senatorja le da bi ga tako iztrgal roki pravice, se je skušal na vse načine izogniti procesu, nato pa ga je hotel zavlačevati v nedogled. Zadnji izgovor, ki si ga je izmislil, je bil, da ne more pri-

sostvovati obravnavi, ker da je zas-

eden s sejami v parlamentu. Zvi-
jede pa so vsekakor klavno pro-
padle, ker so sodniki v Potenzi
sklenili, da mu sodijo v njegovi
odstotnosti.

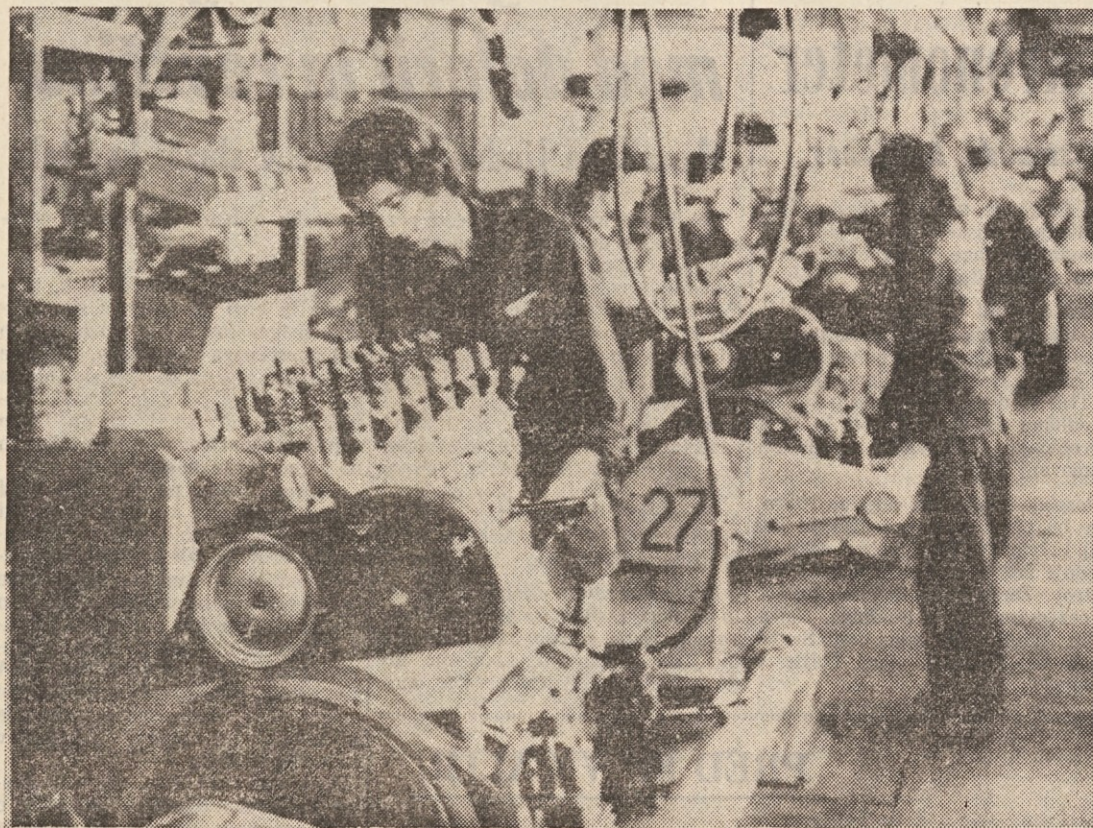
Današnja zaključna razprava se
je začela s pričevanjem nadse
membrane priče Alfreda Sgroia, last-
nika tiskarne, pri kateri je misov-
ski kolovodja tiskal svoje letake.
Sgroiovo pričevanje je bila dejan-
ska obtožnica proti sen. Francu,
saj je tiskar potrdil, da mu je ko-
lovodja osebno naročil letak, zaradi
kateriga je prišel navzkriž s pra-
vico.

Takoj nato je javni tožilec dr.
Forti v zaključnem posegu zahte-
val zglede kazni za misovskega
senatorja, ki vse je vselej navdu-
ševal za nasilje. Prevrtniška ak-
cija s poveljevanjem nasilja in ge-
neralnih izpadov je bilo njegovo vo-
dilo in vodilo njegovih pristašev.

Tožilec je nato v sklopih besedah
obnovil vduh, v katerem so iz-
bruhili neredi v Reggio Calabria in
zaključil svoj poseg z ugotovitvijo,
da nasilneži kot je misovski sena-
tor res ne kaže priznati in je za-
to zahteval obsodbo na šest let za-
porne kazni.

BOLOGNA, 15. — Državni prav-
nik v Reggio Emilii Bruno Moi, ki
vodi preiskavo o umoru univerzitet-
nega študenta Alcesteja Campanile-
ja, je danes prispel v Bologno, kjer
se je sestel s kolegom Bonfigliom.
V pogovoru s časnikarji dr. Moi
ni hotel izrecno povedati, čemu je
prišel v Bologno, namignil pa je
vsekar, da gre obisk uokviriti
v preiskavo o smrti mladega pri-
padnika izvenparlamentarnega gi-
banja «Lotta continua».

Kot je znano so preiskovalci našli
truplo Alcesteja Campanileja 13.
junija pri Montecchin s krogla v
tinkinu in v prsih. Preiskava do-
sledj ni odobrila veliki rezultatov,
domnevajo pa vsekar, da gre za
izrazito politični zločin. Preden se
je pridružil levičarskim izvenpar-
lamentarnem je bil Campanile sim-
patizer desnice in je bil v stiku
z nekaterimi znanimi pretepeči. V
okviru preiskave so doslej aretirali
li parmskega fašista Donatella Bal-
labenja, ki je avtor letaka, s ka-
terim si je skrajnosedničarska or-
ganizacija «Legione Europea» pre-
vela odgovornost za podli koloni-
zator.

V sarajevski tovarni Famos so pred nedavnim na osnovi sporazuma z zahodnonemško tovarno Daimler-Benz začeli proizvajati znane mercedesove motorje za teška vozila. Na sliki: montažni trak tovarne.

NAPETOST V LUANDI ŠE NI POPUSTILA

Še vedno spopadi v Angoli med pripadniki FNLA in MPLA

Možnost okrepitve portugalskih čet v bivši koloniji - Solidarnost francoskih socialistov s portugalskimi tovariši

LIZBONA, 15. — Položaj v bivši
portugalski koloniji Angoli ter no-
tranjepolitični položaj po izstopu so-
cialistov iz koalicijske vlade sta do-
godka, ki polarizirata pozornost tisa-
ke in javnosti v Portugalski. Seja
sveta revolucije je bila posvečena
v glavnem vprašanju Angole in
tamkajšnjim spopadom med pripad-
niki osvobodilnih gibanj. V Luandi
se nahaja trenutno portugalski zu-
nanji minister Melo Antunes, ki bo
skušal posredovati med zastopniki
FNLA in MPLA, da bi preprečili
nadaljnje prelivanje krvi. V Lizbo-
ni govorijo o možni okrepitvi por-
tugalske posadke v bivši koloniji.

Mesto je pomembno železniško
vozlišče in je zaradi spopadov po-
polnoma paralizirano. Najbolj dra-
matičen pa je vsekakor položaj v
glavnem mestu Luandi. Poročila go-
vorijo o pravi vojni, o ropanju, o
kupih nezakopanih trupel. Na tisoče
ljudi tvega strašno smrt, saj je v
mestu popolnoma zmanjkalo hrane
in grozi smrt od lakote.

Ministrski predsednik časne an-
golske vlade in član osrednjega vod-
stva FNLA Johnny Eduardo Pin-
nock je v svojih zadnjih izjavah pri-
pisal odgovornost za nered v glav-
nem gibanju za neodvisnost Angole
MPLA. Šef angolske vlade je govoril
v Kinšasi v Zairu ter obtožil
MPLA, da je začel s spopadi, na
katere je FNLA odgovoril. FNLA se
zaveda resnosti položaja in se pri-
pravlja na dokončni obračun. Na-
povedal je tudi, da se bo kaj kmalu
vrnil v vrste tistih, ki se z orožjem
borijo za angolsko neodvisnost.

V Luandi se še naprej zbirajo be-
gunci iz bolj izpostavljenih krajev.
Zbrali so se pred vladno palačo, kjer
so se v bistvu utaborili.

O poteku velikega socialističnega
shoda, ki ga so sklicali, da bi pod-
pri odločitve stranke, da izstopi iz
vlade, ni v trenutku, ko zaključuje
mojo redakcijo nobene vesti.

Časnikarji socialističnega dnevnika
«A Republica» so v svoji današnji
resoluciji izrazili pripravljenost, da
nadaljujejo s svojo borbo, da bi po-
novno vzpostavili svobodo tiska. V
tiskovni konferenci so uredniki «A
Republica» podčrtali svojo antifašisti-
no preteklost ter poudarili, da so
mnogi, ki jih danes blagijo in jih
zmerjajo s protirevolucionarji, začeli
s politično dejavnostjo komaj po raz-
stlu fašističnega represivnega stroja
in niso še doimeli pravega bistra
revolucije.

Francoski socialisti so izrazili svo-
jo solidarnost s portugalskimi tova-
riši ter popolno podporo demokrati-
čni revoluciji. Huda kriza, ki je tre-
nutno na Portugalskem, ogroža raz-
voj demokracije. Samo po poti demo-
kratičnega socializma se bo Portugals-
ka izognila trojni nevarnosti desni-
čarskega državnega udara, vojske
diktature in pustolovščine (neoparti-
stičnega značaja). Francoski sociali-
sti pozivajo vse druge socialistične
stranke, naj si prizadevajo, da bi por-
tugalska vlada dobila finančno pomoč,
da bi premostila finančne težave.

Romunsko gospodarstvo na kolenih zaradi poplav

BUKAREŠTA, 15. — Julijske po-
plave, ki so pestile Avstrijo in Ju-
goslavijo, so najhujše prizadele Ro-
munijo, kjer so ravno v teh dneh
začeli z obračuni gromote škoda.
Priljubljen račun je pokazal, da je
še pod vodo od 800 tisoč do milij-
on hektarov polj, slaba polovica
letnine je šla dobesedno po vodi,
močno prizadeta pa je tudi indus-
trija. Pobesnela voda je porušila
nad deset tisoč hiš in naravnost
zbrisala nekaj vasí.

Vzrok vremenskih nepriklj so iz-
-

datne padavine v začetku julija ter
zastoj v urejevanju reških strug,
predvsem pa neukinkovit poseg pro-
ti izrednemu nalivu, kot je med
sejo vlade poudaril predsednik Caus-
escu. Po še nepopolnem obračunu
je voda uničila 887 petrolejskih
vrtalnih strojev, 34 velikih tovarn.
28 gospodarskih centrov ter na de-
setine srednjih in malih indus-
trijskih obratov pokvarila je 34 držav-
nih cest in 29 železniških prog, po-
škodovala okrog 200 vodov visoke
napetosti ter na stotine telefonskih
in telegrafskih linij.

ALŽIR, 15. — Danes je prispel na
tridnevni uradni obisk v Alžirjo
mehiški predsednik Luis Echeverria.
V pozdravu alžirskemu predsedniku
Bumedienne je Echeverria poudaril,
da se bo Mehika odločno zavezala
za novo gospodarsko ureditev v
svetu, ki naj ne bo več tako kri-
vična do držav v razvoju.

Ameriški vremenoslovci preusmerjajo orkane proti Srednji Ameriki?

CIUDAD MEXICO, 15. — Neki
mehiški znanstvenik je obtožil vren-
menoslovce ZDA, da so odgovorni
za opustošenje Hondurasa, ki ga je
oktobra lani povzročil orkan «Fifi»
in ki je zahteval okrog deset tisoč
človeških žrtvi. V intervjuju z u-
rednikom lista «El sol» je ravnatelj
zavoda za geografsko raziskova-
vanje pri mehiški univerzi Jorge
Vivo poudaril, da vremenoslovci
ZDA sistematično preusmerjajo
tropske orkane s srebrnim jodurom.
Vivo, ki je poudaril, da ne more
vsekar potrditi svojega vtisa
z dokazi, je dodal, da se je orkan,
ki bi se moral znesti nad Mehiko,
stabiliziral zaradi posega ameri-
ških znanstvenikov na Hondurasom
in opustil ravno srednjeameriško
državico.

TISKOVNA KONFERENCA MURIALDIJA IN CESCHIE NA SEDEŽU FNSI

Brez odprave fašističnih zakonov v Italiji ni nobene svobode tiska

Če parlament ne bo v najkrajšem času sklepal o tem vprašanju, bodo italijanski časnikarji predlagali ljudski referendum za odpravo fašističnih zakonikov

RIM, 15. — Brez odprave zasta-
relega fašističnega kazenskega za-
konika, ki je bil izdelan skladno s
«fašističnim pojmovanjem države»
in velja v demokratični italijanski
republiki že celih trideset let, ni
mogoca svobode tiska, kaj pa se de-
mokratična reforma javnih obči,
in informacije. Do tega zaključka
so prišli časnikarji, ki so se zbrali na
tiskovni konferenci enotnega sin-
dikata italijanskih novinarjev FNSI
v Rimu. Poročala sta predsednik
sindikata Paolo Murialdi in njegov
tajnik Luciano Ceschia. Oba sta
najprej poudarila, da smo priča
kričnemu protislovju. Če bi namreč
v Italiji veljal še stari kraljevski
kazenski zakonik, ki ga je Zanardelli
izdelal leta 1889, pred več kot tri-
deset leti, bi v Italiji ne obsojali
časnikarjev za «zlitve državne iden-
titet». Zakonik Zanardelli namreč
določa, da je časnikar kazensko od-
govoren samo za «ogrožanje držav-
ne varnosti, nikakor pa ne za «zli-
tve držav», ki so si jo izmislili
fašisti zato, da bi zavezali usta lu-
dim in onemogočili vsakršno kritiko.

Murialdi in Ceschia sta našla
samo zadnje primere. Ravnatelj
tednika «Mondo» Giotto, časnikar
tednika (agencija «Italia»), Marco
Pannella («Notizie radicali»), Fi-
dora («L'ora di Palermo») in Giu-
lio Spaladino, Italo Pietra in En-
bio Isman («Messaggero» iz R. na-
to so samo imena zadnjih časnikar-
jev, ki so bili obtoženi, ali že obsor-
jeni zaradi vesti in komentarjev, ki
so bili objavljeni v njihovih listih.

Brez odprave tistih členov «zako-
nika Rocco» je torej v Italiji nemo-
goca govoriti o dejanski «svobodi
tiska», kaj še o reformi informacije.
To je pa treba storiti takoj, sicer bo
brez haska tudi sklep vlade o pod-
pori založniški dejavnosti.

FNSI je te dni dala pobudo za zbi-
ranje podpisov pod peticojo parla-
mentu, naj v najkrajšem času ukre-
pa (Ceschia je govoril o nekaj
tednih). Na poziv FNSI se je od-
zvalo več kulturnih in političnih de-
lavcev, časnikarjev in organizacij,
mnogo so uredištvila listov, ki so na
peticojo pristala in v svojih prostori-
h zbirajo podpise. Ceschia se je
še posebej zahvalil sindikatu proda-
jalcev časopisov, ki so sklenili da
bodo v svojih kioskih zbirali pod-
pise pod peticojo.

Končno je Ceschia dejal, da to
zbiranje podpisov ne pomeni neza-
upanja parlamentu, pač pa je stru-
lacija, naj vendarle sklepa. V ta
namen se bo odposlanoval časnikar-
jev srečalo že istega dne s člani
pravosodne komisije poslanske zbor-
nice, medtem ko je načelnik poslan-
ske skupine KD poslanec Flaminio
Piccoli objubil, da bo sklical vse
načelnike svetovalskih skupin z na-
menom, da bi o tem diskutirali.

V primeru, da parlament ne bo
sprejel ustreznih ukrepov v najkraj-

OBSEŽNA REPRESIVNA AKCIJA «GUARDIE CIVIL»

Množično zapiranje Baskov v Španiji

V Barceloni prva «zakonita stavka» - V Madridu ubit policist

SAN SEBASTIAN, 15. — «Guardia civil», španska žandarmerija, je organizirala v dveh baskovskih provincih, Biskalji in Guipuzcoo obsežno akcijo hišnih preiskav, v okviru katere je bilo aretiranih več simpatizerjev baskovske organizacije ETA (Euzkadi ta askatasuna, «baskovska domovina in svoboda»). Da ne gre za «terroriste», kot sicer zatrjujejo španski viri, je jasno vsem že iz sporčil žandarmerije, ki omenja le zaplembo tiskovnih ter tribarvnih baskovskih nacionalnih zastav, ki so rdeče-belo-zelene. Nikjer žandarji ne omenjajo zaplembe orožja ali dinamita, kljub temu, da je splošno znano, da se ETA poslužuje tudi terorističnih akcij.

V pokrajini Tolosa so aretirali 14 Baskov, v Plencii, Ondarroji, Bermeu, Lejoni in Bilbau pa 24 Baskov. Vse dolžijo, da so pripadali «peti skupščini», kot se ilegalno imenuje politično-vojaško krilo organizacije ETA.

V Madridu so medtem zabeležili teroristično akcijo, o kateri nočejo oblasti povedati nič točnega. Z rafali iz brzostrelke je namreč bil ubit neki policijski agent, ki je stražil urade španske letalske družbe «Iberia». Avto, s katerim so navedeni ušli, so pozneje odkrili. Govorijo se o več aretacijah.

V Barceloni je medtem skupina 28 delavcev nekega javnega podjetja začela prvo «legalno stavko» odkar se je Francisco Franco po krvavi državljanski vojni ob podpori nemških in italijanskih fašistov poljski oblasti. Pred kratkim so namreč «scortesi» sprejeli pravilnik o stavkah, ki določa pravico do prekinitve dela le pod pogojem, da zainteresirani delavci javijo svoj namen dva tedna prej. To je skupina 28 delavcev, ki tožijo, da neredno prejemajo plačo, tudi storila. Ker se pa zavedajo, da bo boj trd in zapleten, so stavkajoči dosegli ustanovitve mestnega solidarnostnega odbora, v katerem so delavci številnih tovarn barcelonske industrijske cone.

ALŽIR, 15. — Danes je prispel na tridnevni uradni obisk v Alžirjo mehiški predsednik Luis Echeverria. V pozdravu alžirskemu predsedniku Bumedienne je Echeverria poudaril, da se bo Mehika odločno zavezala za novo gospodarsko ureditev v svetu, ki naj ne bo več tako kri-
vična do držav v razvoju.

Konec meseca

(Nadaljevanje s 4. strani)

Papadopolos, bo še odgovarjal pred drugimi sodišči. Gre za njihovo odgovornost na primer za preganjanje in mučenje rodoljubov, za krvavo zadušitev demonstracij atenskih visokošolcev in demokratov nasploh, ki so se pridružili visokošolcem, odgovarjati bodo morali za razne finančne skandale, za razmetavanje z javnimi sredstvi, za podkupovanje itd. itd.

Za sedaj držijo v Atenah v hladilniku tudi sodno obravnavo v zvezi s ciprsko tragedijo, pa čeprav atenska opozicija uporno zahteva, naj se začne tudi ta proces.

Pred dnevi so tako rekoč neopazno šla mimo javnosti tudi nekatera zapoznela časopisna poročila, ki govorijo o pričanju Papadopolosa pred

raziskovalnim sodnikom, ko so odkrili prave krivice za pokol na politehniku. Georgios Papadopolos je na zaslišanju «ponorel». Prav zares, popustili so mu živci in morali so mu dati injekcije, da so ga pomirili. «Grški narod bi mi moral postaviti spomenik za to, kar sem zanj napravil!», je rjovel. Seveda ni on kriv ničesar, ker pa dogodkov in dejstev ne moremo zanikati, je zanje kriv nekdo drug. In kdo naj bi bil ta drugi? Joanidis, ki da je bil agent ameriške CIA. In kdo bi v to dvomil? Toda kdo bi ne verjel, da je tudi sam diktator Papadopolos bil s CIA povezan?

Mreža se plete in grška javnost čaka na predstavo. Medtem pa v zaporu v Koridoloso obtoženci pišejo svoje «spomine», s katerimi se bodo skušali izvlčiti iz zagate. Bolj malo razpravljajo. Niso pripravljeni na pogovor, pač pa vsak išče svoj rošnilo bilko. Sedaj jim gre za kožo. Verjetno celo zares.

LIJUBEZEN IN ZVONOVI

Župnik turističnega letovišča je, zaskrbljen zaradi moralnega propadanja svojih «ovčkov», začel zvomiti navsezgodaj jutraj, da bi jih vabil k pokori. Njegova pobuda ni imela velikega uspeha vsaj sodeč po prvih rezultatih: dosegel je le, da se je turistična ustanova pritožila županu in zahtevala, naj prisili župnika mastno globo na osnovi zakona iz l. 1915, ki prepoveduje zlorabljanje zvonov.

Kako se spreminjajo časi: pred nekaj stoletji je bilo Pier Capponio donoli, da je razbil zvonovi in je pregnal tujega osvobodilca, danes pa župnik ne more niti rešiti krščne duše zaradi protesta turistične ustanove.

Morda se ne bi utikali v zadeni, ki nas spominja na znane pojave filma Peppona in don Camilla, če ne bi zvedeli za primer, turške vasi Eskisehir in si ne bi šteli v dolžnost, da o zadnji obvestitvi bralece. Odbor za nadzorstvo nad rojstvi v tej zvezi je sporočil, da je odkril vzrok nenavadno visoke rodnosti vaščanov: ne gre sicer za zvonove, ker v Turčiji niso v modi, pač pa — bistvene razlike vendarle ni — za živžig vlakov, ki vsako jutro ob zori prebudijo vaščane. In ti, ker je spanec že mimo in ker nimajo ob tisti uri še nujnih opravkov, se opajoja z lubeznijo A da se vrnejo v Italijo: Peppone naj kar premišli preden bo kaznoval don Camilla: mar bo žrtvoval opojnost Eroza zaradi protestov turistične ustanove? Primernejša bi bila vsekakor rešitev, ki bi hkrati zagotovila zadosten dotok valute turistov in poskrbela za ugodna zakonska postelja Tistim pa, ki je bolj do spanca kot do zakonske družine, naj razdeli posebne dušilce zvonov.

Vprašanje pa je, če bodo sploh potrební: ne bo morda don Camillo, ko bo zvedel za malo moralne rezultate svojega potkanja ob zori, kar osebno udilil zvonove?

EVAKUACIJA IZ SAIGONA

Kmetje v Vietnamu se vračajo domov

Nujna bogatejša letina - Oblast daje ljudem na razpolago zemljo, stroje in semena - Prevzgoja vojakov in policistov

SAIGON, 15. — Kot poroča radio «Glaiphong» (Osvoboditev) so južno-vietnamske oblasti začele evakuacijo desetstisočev ljudi, ki so v prejšnjih letih pribežali v presto nišne fronte, da bi ne ostali v sredi spopadov ali iz strahu pred nesamobardiranjem Thieujevega letalstva.

Poleg teh evakuirajo vietnamske oblasti tudi one, ki nimajo točne zaposlitve ali so pripadali razsuli filomameriški vojski. Tako je mesni odbor v Saigonu že evakuira, 125 tisoč ljudi, v kratkem pa jih bo nadaljnji 200 tisoč. Vsem nudi mnestni odbor, predvsem s sodevnanjem oblasti kmetijske pokrajine Binh Phuoc, na severu dežele, zemljo za obdelovanje, brezplačno seme in kmetijske stroje, poleg tega pa še denar za prevoz in druge stroške.

Težnja južnovietnamskih revolucionarnih oblasti je jasna: država mora v bodoče pridelati več, ker ne more računati na tujo pomoč. Zaradi ameriških in nato Thieujevih bombardiranj mekonške delte, predvsem pa severnih pokrajin, je večina kmečkega prebivalstva zapustila podeželje in se zatekla v mesta, riževa polja pa samevajo ali se sre di njih že od daleč vidijo mlake, mala jezerca, ki so nastala v kraterjih bomb. V glavnem pošiljajo evakuirance v domače kraje; vojske Thieujevega režima pa tudi zato, da bi se z delom prevzgojili. Vsem je revolucionarna oblast obljubila očiščanje, vendar se od časa do časa slišijo tudi vesti o smrtnih obsodbah. Gre v glavnem za agente Thieujeve policije, ki jih peče vest in vedo, da bi nanje padlo ljudsko mascevanje. Zato se večina slednjih ni javila na registracijo, ki jo predvidevajo novi zakoni, predvsem pa se pade po podežlju, občasno ropajo in žive na razbojniški način, dokler ne padejo v roke ljudski pravici.

Dnevnik «Glaiphong», ki velja za uradno, čeprav ni edino, glasilo nove revolucionarne oblasti (poleg tega lista se je namreč pred kratkim pojavil še katoliški časopis), še vedno poziva vojske Thieujeve vojske, naj se javijo na registracijo, čeprav so roki že potekli.

Zaključki javnega tožilca o smrti milanskega študenta Saveria Saltarellija

MILAN, 15. — Javni tožilec Guido Viola je danes izrazil preiskovalnemu sodniku svoje zaključke glede preiskave o izgredu 12. decembra 1970 v Milanu, v katerih je bil ubit študent Saverio Saltarelli, neki drug demonstrant pa je bil ranjen. Od stotin oseb, civilistov in policistov, ki so bili ob začetku osumljeni vrste kaznivih dejanj, je v zaključkih javnega tožilca ostal le policijski tožilec Alberto Antonietti. Letega dr. Viola doliči pomamljivega nadzorstva, ker je dovolil svojim podrejenim, da so streljali solzine bombe naravnost proti demonstrantom. Ena od teh je zavela Saltarellija v srce in ga zadela srčno kap, ki mu je bila usodna.

V 18 tipičnih strani dolgi obtožnici javni tožilec obnavlja dogodke tistega tragičnega dne, prve obtožnice pokola v Kmečki banki na Trgu Fontana. Različne politične skupine so za tisti dan napovedale svoje demonstracije, ki jih je kvestor vse prepovedal z izjemo manifestacije, ki jo je priredil antifašistični odbor. Kljub temu pa je ob koncu javnega zborovanja prišlo do incidentov s policijo, s katero so demonstranti kljub prepovedi krenili v sprevodu po mestnih ulicah. Javni tožilec v svojih zaključkih

Nenavaden posnetek z oceana: zdi se, da mornarji sedijo na vodi, v resnici pa je njihov čoln skrit za valom.

TRAGEDIJA V VASI ROTA IMAGNA PRI BERGAMU

Priletni ženski zgoreli v požaru hotela Požar, katerega vzrok je bil kratek stik, je uničil hotel «Posta» v vasi

BERGAMO, 15. — Silovit požar je izbruhnil danes zgodaj jutraj v hotelu «Posta» v Roti Imagna, 26 km od Bergama. V požaru, ki je opustošil hotel, sta priletni ženski izgubili življenje, šest ljudi pa je bilo ranjenih. Od teh je v življenjski nevarnosti le neki moški, ki je komaj prebelel infarkt.

Po pripovedovanju očitvecev je požar izbruhnil okrog 5. ure in kmalu zajel vse hotel. Nevarnost je prva zavedela gospodinja, ki je zbudila goste in jih opozorila na ogenj. Na kraj tragedije so najprej prihiteli domačini, takoj nato pa tudi gasilci iz Bergama, ki so se lotili požara z brizgalkami, a so bili v neenakem boju skoraj nemočni. Poslopje je bilo namreč delno leseno in tudi v notranjosti so bile vse stene obložene z lesom. Najzavnejše je bilo reševanje gostov, ki so morali na prosto kar skozi okna, tako da so si pomagali z zasilnimi vrvmi iz posteljnice. Požar, ki se je vnel v pritličnih prostorih

je namreč onemogočal beg po stopnicah. Malo pred poldnem sta bili identificirani žrtvi: gre za 64-letno Gineto Suardi iz Bergama, ki je že vrsto let prihajala na počitnice v Roto Imagna, in 89-letno Mario Corsini, ki je prav tako bila vsakoletni gost hotela «Posta». Po ugotovitvah preiskovalcev sta se ženski zadušili v gostem dimu, ker sta neprevidno odprli vrata in omogočili tako dimu, da je napolnil njuni sobi. Tisti, ki so se rešili, so namreč pustili vrata zaprta in čakali pri oknu na pomoč.

Po pričevanju očitvecev in po ugotovitvah gasilcev kaže, da je požar izbruhnil v restavraciji, vzrok pa pripisujejo kratkemu stiku. Hotel, čeprav je bil preurejen pred nedavnim in imel poseben prečiščevalni napravl in kaže, da so manjkala celo posode s protipožarno peno. Požar je uničil vse starejši del hotela «Posta», novejši, ki je bil dograjen lani pa je hudo poško-

dovan. Računajo, da gromota škoda presega 60 milijonov lir.

Rota Imagna je večji letoviški kraj 26 km od Bergama in je ravno ob vzhodu v dolino D'Imagna. V tem letnem času je turistični obisk znaten, saj se za to prikopno pokrajino odloči veliko ljudi, ki hočejo na počitnice v gore.

ZDA priznalo Kapverdske otoke

WASHINGTON, 15. — Ameriški predsednik Ford je sporočil, da so ZDA uradno priznale Kapverdske otoke kot novo neodvisno državo. Ford je v pismu prvemu predsedniku republike Aristidesu Pereira čestital ob neodvisnosti in hkrati ponudil novi državi tehnološko pomoč ZDA za premostitev suše, ki je dalj časa pesti Kapverdske otočje.